

**ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА
ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ**

Н А Ц Р Т

фебруар, 2022. године

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	4
1.1. Правни основ	5
1.2. Стратешки оквир	7
1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину	7
1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2021. години.....	8
1.4.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности.....	8
2. АНАЛИЗА СТАЊА	10
2.1. Основни подаци о граду	10
2.2. Тренутно стање привреде града Ниша.....	10
2.3. Стање на тржишту рада	12
3. НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА	23
3.1. Припрема.....	23
3.2. Спровођење	23
4. МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ	24
4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе	24
4.1.1. Мера подстицања конкурентности микро и малих предузећа и предузетника у виду државне помоћи мале вредности.....	24
4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)	25
4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша	26
4.1.4. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана.....	27
4.1.5. Клер као јавно тело.....	27
4.1.6. Инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој.....	28
4.1.7. Развојни домаћи и међународни пројекти	36
4.1.8. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања.....	43
4.1.9. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша	45
4.1.10. Подстицање развоја пољопривреде	46
4.1.11. Нефинансијска подршка почетницима у пословању	46
4.2. Подстицање запошљавања	47
4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године ...	47

4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша.....	48
4.3. Привлачење инвестиција	49
4.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша.....	50
4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности	52
4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања.....	54
4.3.4. Директне инвестиције	55
4.3.5. Потенцијалне инвестиције.....	60
5. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА.....	60
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2022. ГОДИНУ	61
6.1. Подстицање конкурентности	61
6.2. Подстицање запошљавања	61
6.3. Привлачење инвестиција	61

На основу члана 20. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон и 47/2018), члана 11. и члана 17. Закона о улагањима ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) и члана 21. и 37. тачка 7. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019), Скупштина Града Ниша, на седници одржаној дана _____ 2022. године, доноси

ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ

1. УВОД

Локални економски развој представља процес промена у којем партнери из јавног, приватног и цивилног сектора заједнички препознају проблеме у привредном, локалном и ширем окружењу и настоје да, кроз програме и политике које спроводе, створе боље услове за развој привреде, односно економски раст и отварање нових радних места, а самим тим и за побољшање квалитета живота свих људи у локалној заједници. Сврха локалног економског развоја је развијање економског капацитета локалног подручја у циљу стварања основе за економски напредак. Кроз овај процес јавни, приватни и непрофитни сектор заједно раде на креирању бољих услова за економски развој и осигурање веће запослености. Циљ је подстакнути конкурентност и тако допринети одрживом развоју.

Нишка привреда у последњих неколико година, ушла је у стабилнији ритам развоја, о чему сведоче и запосленост и стандард становника у глобалу. На овакав тренд свакако је утицала државна економска политика, али је сигурно евидентан и велики помак када је у питању политика локалног економског развоја. Бројни инвеститори, како домаћи, тако и страни, Град Ниш сматрају градом са повољним пословним окружењем, а уједно Ниш је у досадашњој сарадњи показао висок ниво одговорности у специфичном партнерском односу са компанијама које имају намеру да отпочну пословање у Нишу или већ извесно време послују у нашем граду. Због своје озбиљности и помоћи коју континуирано пружа привреди, Канцеларија за локални економски развој (КЛЕР), је проглашена најбољом канцеларијом за локални економски развој у Републици Србији. Осим КЛЕР-а, који даје печат повољном институционалном амбијенту града Ниша, значајна је и улога Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Регионалне развојне агенције Југ и у новије време Научно технолошког парка. Из године у годину, град Ниш настоји да максимално искористи основне компаративне предности које могу имати позитиван утицај на привредни развој Града, а то су: географске (повољан географски положај и повољна клима), научно-истраживачке (Универзитет, Научно технолошки парк), институционалне (мрежа институција које директно утичу на развој привреде – КЛЕР, РПК, РРА Југ), инфраструктурне и др.

Локални економски развој представља потребу и развојни приоритет сваког града, што је дефинисано и Планом развоја града Ниша за период од 2021-2027. године. Циљ ових активности је привредно конкурентнија и јача локална заједница и стварање бољих услова за развој привреде и економски раст, запошљавање, промоцију локалних услуга према привреди, уклањање баријера за пословање на локалном нивоу, унапређење сарадње локалне самоуправе са привредом, брендирање и боље позиционирање града и генерално унапређење животног стандарда становника локалне заједнице. Локални економски развој данас заузима значајно место у политици града Ниша који константно ослушкује потребе привреде јер је задовољна и успешна привреда приоритет рада локалне самоуправе будући да од тога зависе радна места и квалитет живота у свакој заједници.

Доношење Програма локалног економског развоја обавеза је локалне самоуправе на основу законске регулативе, као и дефинисаних стратешких циљева утврђених Планом развоја града Ниша за период 2021-2027. године (Службени лист Града Ниша бр. 36/2021), који је крвни стратешко-развојни документ. Град Ниш у континуитету доноси Програм локалног економског развоја, почев од 2017. године. Изузетак је била 2020. година када због епидемије изазване вирусом covid-19 мере подршке привреди кроз ПЛЕР нису реализоване иако су биле предвиђене, а средства опредељена. У току 2021. године град Ниш кроз мере предвиђене Програмом локалног економског развоја помогао је 93 привредна субјекта, што кроз доделу бесповратних средстава, што кроз плаћање камате на кредите код пословних банака. Намера града Ниша је да и у овој години помогне микро, малим, средњим предузећима и предузетницима, тимовима, као и онима који су почетници у пословању, управо кроз реализацију мера подршке коју дефинише Програм локалног економског развоја за 2022. годину. За реализацију ових мера, као и раније, задужена је Канцеларија за локални економски развој.

На основу Закона о улагањима, Канцеларија за локални економски развој (у даљем тексту Канцеларија) обавља послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима. Канцеларија обавља стручне послове у вези са унапређењем локалног економског развоја, подршком улагањима, активностима за локалну развојну политику, привлачењем улагања и подршком постојећим улагањима, подршком процесу реализације улагања, припремом и спровођењем Програма локалног економског развоја Града и Локалног акционог плана запошљавања, унапређењем стандарда повољног пословног окружења, руковођењем процесима стратешког планирања развоја Града, припремом Програма изградње и Програма одржавања, у делу који се односи на унапређење пословне инфраструктуре, као и припремом и спровођењем развојних и инвестиционих пројеката, подршком партнерствима кроз институционалну сарадњу на свим нивоима, спровођењем пројеката јавно - приватног партнерства Града Ниша, идентификацијом извора финансирања, имплементацијом пројеката и развојних програма Града и др.

Изради Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину претходи неколико битних корака. Канцеларија за локални економски развој најпре организује јавну расправу о Нацрту Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину са јавном трибином, којој присуствују привредни субјекти Града, представници Привредно-економског савета, удружења, организација цивилног друштва, Универзитета. Сви они имају прилику и могућност да дају конкретне предлоге, примедбе и сугестије на Нацрт Програма. Након израде коначног Нацрта Програма, позитивно мишљење – сугестије на Нацрт даје и Привредно-економски савет Града Ниша.

Сагласност на Нацрт Програма даје и Управа за финансије. Након свега, Скупштина Града усваја Програм локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину.

Овим Програмом, кроз мере подстицања конкурентности, подстицања запошљавања и привлачења инвестиција, биће додељена средства у складу са Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019). Свака додела државне помоћи биће пријављена у регистар државне помоћи, што је обавеза прописана чланом 48. Закона о контроли државне помоћи. За мере за које се додељује државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ), биће примењивана Уредба о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", бр.13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

1.1. Правни основ

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја за 2022. годину садржан је у Закону о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др.закон,

101/2016 – др.закон и 47/2018). У члану 20. став 1. тачка 7. наводи се да општина/град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Чланом 11. Закона о улагањима, став 2. ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да је улагање од посебног значаја улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума. Чланом 11. Закона о улагањима, став 3. ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доноси различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17. овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Статутом Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019) чланом 21. став 1. тачка 7. дефинисано је да Град Ниш доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019) уређују се општи услови и поступак контроле државне помоћи у циљу заштите конкуренције на тржишту, применом начела тржишне економије и подстицањем привредног развоја. Чланом 3. став 1. овог закона прописано је, између осталог, да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Став 3. истог члана овог Закона каже да је индивидуална државна помоћ она помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи а за коју постоји обавеза пријаве на основу овог закона. Члан 4. став 1. Закона о контроли државне помоћи прописује да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику.

Чланом 8. став 1. и 2. овог закона прописано је да је помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између РС и земаља чланица ЕУ, као и да се не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ да одлуку о додели доноси давалац *de minimis* помоћи који Комисију обавештава о додељеној *de minimis* помоћи. Став 3. истог члана каже да Влада ближе уређује правила и услове за доделу *de minimis* помоћи, горњу границу износа, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника *de minimis* помоћи што је ближе уређено Уредбом о правилима и условима за доделу државне помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи), (Службени гласник РС“, бр.23/2021).Чланом 48. Закона о контроли државне помоћи предвиђено је да Комисија за контролу државне помоћи, води регистар државне помоћи за коју постоји обавеза пријаве. Регистар, по ставу 3. члана 48. представља јединствену електронску базу података.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Службени лист Града Ниша", бр. 114/2020), чланом 2. је уређен делокруг рада Канцеларије а тиче се унапређења локалног економског развоја.

Правилником о стандардима повољног пословног окружења у јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 33/2016), у члану 2. утврђени су критеријуми које локалне самоуправе морају да испуне у циљу развоја и унапређења подстицајног амбијента на локалном нивоу, привлачења и заштите улагања, ефикасне реализације инвестиционих пројеката, као и олакшавања пословања привредних субјеката.

1.2. Стратешки оквир

Најзначајнији документ, коришћен приликом израде Програма локалног економског развоја је План развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша“, бр. 36/2021), усклађен са републичким планским документима. План развоја Града Ниша 2021-2027. представља дугорочни плански документ најширег обухвата и највишег значаја који садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Развојни правац-економски развој односи се на унапређење пословног окружења и конкурентност привреде, засноване на знању и иновацијама. Циљ развојног правца је стварање услова за отварање нових радних места, креирање финансијских могућности за развој предузетништва, логистике, привлачење инвестиција, оптималну индустријску алокацију, унапређење односа и стварање услова за повећање активности локалне пословне заједнице, као и стварање услова за креирање нових компанија у високо профитабилним областима индустрије 4.0.

Приоритетни циљеви у оквиру овог правца, који ће се остваривати реализацијом одговарајућих мера, су:

- 1.1. Унапређење пословног окружења и конкурентности привреде Града Ниша,
- 1.2. Град Ниш је препознат као центар технолошког предузетништва који подстиче развој привреде, заснованог на знању и иновацијама,
- 1.3. Конкурентна пољопривреда и достојанствен квалитет живота у руралним срединама,
- 1.4. Унапређење и промоција туристичке понуде и потенцијала Града Ниша.

Од посебног значаја за израду Програма локалног економског развоја за 2022. годину су и: Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (Службени Гласник РС, бр. 30/18),

Национална стратегија за младе за период од 2021. до 2025. године (Службени Гласник РС, бр. 22/2015),

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период од 2021. до 2023. године. („Службени лист Града Ниша“, бр. 34/2021).

1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину

Општи циљ овог Програма је допринос економском развоју града Ниша и стварање повољног пословног окружења.

Специфични циљеви овог Програма су:

- јачање конкурентности нишке привреде;

- стварање услова за оснивање нових предузећа и проширење капацитета постојећих, отварање нових радних места и стварање нових производа креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу подстицаја;
- позиционирање Ниша као стартап дестинације базиране на иновацијама, кроз развој програма подршке – финансијске и нефинансијске – за покретање бизниса, унапређење подршке и креирање адекватних програма за повећање одрживости стартап компанија и промоцију Ниша као стартап дестинације;
- креирање механизма за умрежавање пословног сектора са научноистраживачким, у циљу развоја производа и услуга заснованих на знању;
- подршка женском предузетништву;
- подршка технолошким парковима, coworking просторима, хабовима и инкубатрима у развоју иновационог екосистема
- повећање запослености унапређењем пословања и стицањем практичних знања и вештина за самосталан рад, нарочито младих људи и теже запошљивих;
- привлачење инвестиција;
- јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имиџа Града као привредног центра.

1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2021. години

За спровођење свих досадашњих Програма локалног економског развоја Града Ниша, почев од 2017. године, била је надлежна Канцеларија за локални економски развој. У току 2021. године у оквиру програма за подстицање конкурентности биле су развијене две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката, који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд. И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

1.4.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину је усвојен на седници Скупштине Града Ниша 17.06.2021. године. Градоначелница је дана 09.08.2021. године расписала два јавна позива за реализацију **мера за подстицање конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности** у укупном износу од 15.000.000,00 динара. Предност су имале фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (de minimis) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, као и фирме чији су власници жене и млади до 30 година старости.

Обухваћене су биле две врсте активности: 1) Подршка за ММСПП у циљу унапређења конкурентности и 2) Унапређење доступности финансирања.

У оквиру активности **Подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности**, додељене су субвенције односно бесповратна средства за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем на износ до 300.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од намене. Корисници подстицајних средстава су микро, мала и средња предузећа и предузетници који нису у тешкоћама и регистровани су на територији града

Ниша. По посебним критеријумима, средства су додељена и привредним субјектима/стартаоповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора са територије града Ниша.

Средства су била намењена за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата; дигитализацију пословања; тестирање нових производа; побољшање постојећих и развој нових производа/услуга. За ове активности било је опредељено 12 милиона динара.

На јавни позив се јавило 88 микро, малих, средњих предузећа и предузетника. Комисија за доделу финансијских средстава, коју је формирала Градоначелница, је дала предлог да 46 привредних субјеката добије средства, будући да су испунили све услове предвиђене јавним позивом. Дана 04.10.2021. године, Градоначелница Града Ниша је донела Решење о додели финансијских средстава, након чега је уследила процедура потписивања уговора. До краја 2021. године реализовани су сви уговори и један анекс, док су три уговора продужена са роком завршетка до 7. марта 2022. године.

Укупно је утрошено 7.883.973,58 динара, при чему је 46 привредних субјеката добило подстицајна средства, од чега су: 22 предузетници, 17 микро и 7 малих предузећа.

Највећи број привредних субјеката је добио средства за дигитализацију пословања – 32 и за набавку нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата – 13, док је за побољшање постојећих и развој нових производа/услуга добила 1 фирма, док за израду прототипа није било пријава.

Преовлађују привредни субјекти који се баве услужним делатностима и то њих 26, или 57%, док је 13 из области производње тј. 28%. Од осталих делатности средства су добиле 2 фирме из трговине, 1 превозничка и 4 из делатности расторана и хотела.

Свега 4 стартап фирме добиле су подстицајна средства, док су највише заступљене фирме које послују више од 10 година (21), затим фирме које послују од 6-10 година (14) и фирме које послују од 2-5 година (10).

Само два млада власника до 30 година старости и три корисника НТП и других coworking простора су корисници средстава.

Осам фирми које примењују мере енергетске ефикасности и три фирме из области циркуларне, зелене економије, укупно њих 11 су имале предност при бодовању и добили бесповратна средства.

Жене привреднице, њих 14, су у укупној структури заступљене са 30%.

У оквиру активности **Унапређење доступности финансирања**, субвенционисана је камата код пословних банака, при чему је минимални износ кредита био 100.000,00 динара, а максимални 1.500.000,00 динара. Средства су била намењена за: трошкове набавке машина и опреме, осавремењивање процеса производње, стабилизацију производње, инвестирање у нова савремена средства за рад и производњу, изградњу и реконструкцију и адаптацију пословног простора. Укупно је било опредељено 3 милиона динара.

На јавни позив упућен банкама, заинтересованим за краткорочно кредитирање привредних субјеката уз субвенционисање камате од стране Града Ниша, јавиле су се четири банке, од којих су Banca Intesa A.D. Београд и Банка „Поштанска штедионица“ испуниле све

критеријуме из јавног позива, објављеног 09.08.2021. Град Ниш је 28.09.2021. године склопио споразуме о пословној сарадњи са овим банкама.

Преко Bance Intesa A.D. Београд, 47 привредних субјеката је остварило субвенционисану камату у укупном износу од 1.497.364,51 динар, коју је финансирао Град Ниш. Банка је пласирала кредите у износу од 52.465.048,83 динара. Није било заинтересованих привредних субјеката за реализацију ове активности преко Банке „Поштанска штедионица“.

Укупно додељена средства по основу оба јавна позива за реализацију **мера за подстицање конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности** износе 9.381.338,09 динара за укупно 93 привредна субјекта.

2. АНАЛИЗА СТАЊА

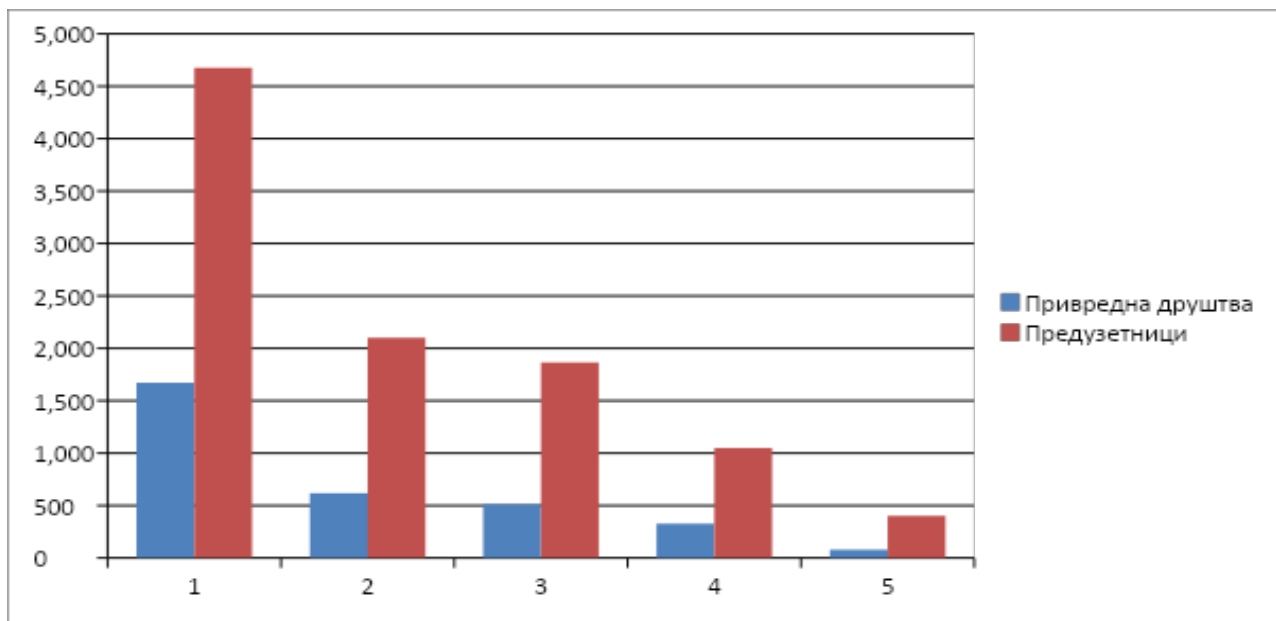
2.1. Основни подаци о граду

Ниш је по броју становника трећи град у Србији. Смештен на Нишави, недалеко од њеног ушћа у Јужну Мораву, заузима површину од око 597 km². Ниш је административни и регионални центар Југоисточне Србије, организован тако да има пет градских општина: Медијану, Палилулу, Црвени Крст, Пантелеј и Нишку Бању. Важан је привредни, универзитетски, културни, здравствени, спортски и туристички центар. Важну предност Града представља и нишки Универзитет са 14 факултета и око 24.500 студената, као и 18 средњих школа. Географски положај и саобраћајна инфраструктура чине Град Ниш раскрсницом копненог и ваздушног саобраћаја Балкана и значајном тачком коридора европског саобраћаја – Коридор 10 (пут и пруга). Томе значајно доприноси међународни аеродром „Константин Велики“, други по величини путни и карго аеродром у Србији. Према последњем попису становништва из 2011. године, на подручју града Ниша живи 260.237 становника.

2.2. Тренутно стање привреде града Ниша

Према подацима Агенције за привредне регистре, у Нишу је 2020. године укупно пословало 10 094 предузетника и 3.410 привредних друштава (ПД), у чијој структури преовлађују микро предузећа.

Територија	Предузетници	Привредна друштва
Град Ниш	10.094	3.410
Градске општине		
Медијана	4.678	1.671
Палилула	2.100	618
Пантелеј	1.864	512
Црвени Крст	1.050	327
Нишка Бања	402	79
Град Ниш	/	203

Предност Ниша представља континуирано настојање локалне заједнице да постојеће расположиве инфраструктурно опремљене гринфилд и браунфилд локације увећа и опреми нове просторе за будуће инвеститоре. Такође, дуга индустријска традиција Ниша, која обезбеђује стручне и квалификоване људске ресурсе у областима индустријске производње, при чему су приоритетне: прехранбена, информационе технологије, електро, машинска и логистика, као и рециклажа, која је директни добављач сировина за машинску и електро индустрију, значајна је предност Ниша. Идентификовани сектори имају највише потенцијала за интензиван развој, највећу додату вредност, највећи потенцијал за извоз и нове инвестиције, као и потенцијал да покрену одрживи раст и развој привреде.

Аеродром „Константин Велики“ званично је добио Сертификат аеродрома од стране Директората цивилног ваздухопловства РС, што значи да испуњава све услове за управљање аеродромом у складу са најновијим прописима РС и Уредбом ЕУ Комисије и сврстао се у групу европских аеродрома који испуњавају највише оперативне и организационе стандарде, као и стандарде из области безбедности ваздушног саобраћаја.

Из године у годину услуге нишког аеродрома користи све већи број путника. Тако је у 2018. години услуге Аеродрома „Константин Велики“ користило је 351.581 путника, што га сврстава у "Групу 4" (аеродроми до 5 милиона путника годишње), и то на друго место.

У 2019. години било је 422.255 путника, што представља раст од 20,1% у односу на 2018. годину. Остварено је 1967 летова што је више за 39,1% у односу на 2018.годину, када је остварено 1.417 летова.

У току 2021. године број путника у ваздушном саобраћају, према подацима ЈП Аеродроми Србије“ д.о.о. Ниш – Аеродром Константин Велики Ниш, који су користили услуге овог аеродрома био је 146.296.

Раст туристичког промета у претходним годинама најбољи је показатељ успеха интензивног рада на промоцији Града на кључним тржиштима: у Бугарској, Грчкој, Кини, Немачкој, Румунији, Турској и Словенији, одакле нам, према подацима Туристичке организације Ниша и долази највећи број туриста.

Епидемија вируса ковид имала је велики утицај на туризам 2020.године, када је дошло до смањења броја туриста али је током 2021.године у односу на 2020.годину дошло до пораста броја туриста који су посетили Ниш за 49,4%. Од 69.382 туриста, 33.673 су гости из осталих делова Србије. Укупно је остварено 163.053 ноћења тј. дошло је до међугодишњег раста од

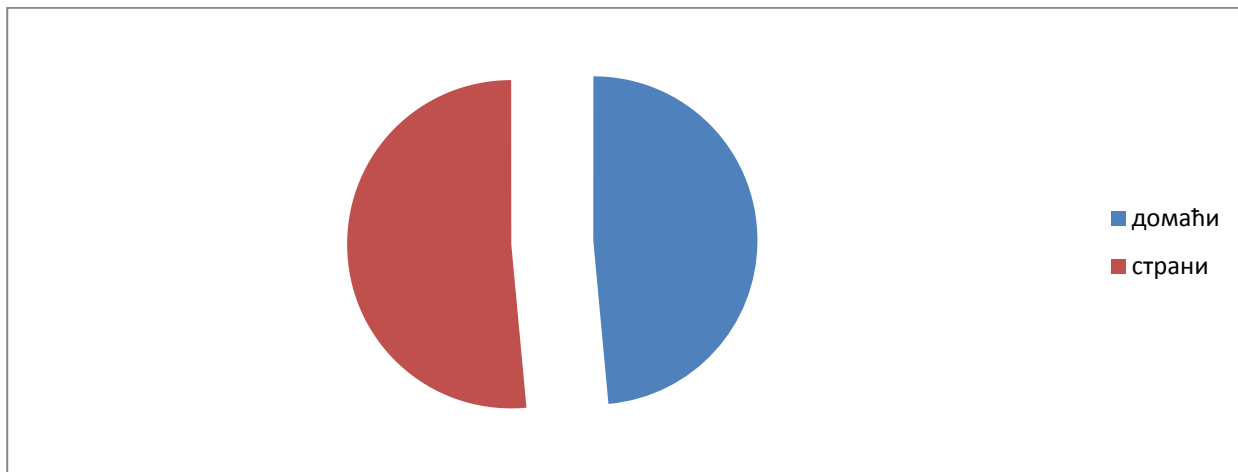
76%, захваљујући porastу броја ноћења како домаћих тако и страних туриста. Страни туристи остварили су 64.151, а домаћи 98.902.

Просечан број ноћења укупног броја туриста за посматрани период је 2,4 по госту.

Верујемо да ће, са стабилизацијом епидемиолошке ситуације, Ниш опет нити једна од најпосећенијих туристичких дестинација у Србији, не само у летњој сезони, када има највише садржаја за посетиоце, већ и у раздобљима пред и постсезоне.

Табела: ТУРИСТИЧКИ ПРОМЕТ У ГРАДУ НИШУ

	Туристи ¹⁾			Ноћења туриста ¹⁾			Просечан број ноћења туриста		
	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни
2021	69.382	33.673	35.709	163.053	98.902	64.151	2,4	2,9	1,8

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење УТ10, број 16 од 31.01.2022. године, Туристички промет – децембар 2021., Претходни резултати.*

2.3. Стање на тржишту рада

Регистрована запосленост – годишњи просек у 2021. години, према подацима НСЗ – Филијала Ниш, на нивоу Ниша износи 87.709 лица (у 2020. години износи 84.630 лица), од којих је:

- 70.612 или 80,5% запослено у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) – 68.130 или 80,5% у 2020. години,
- 17.030 или 19,4% су предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих (16.419 или 19,4% у 2020. години), а
- 67 или 0,1% чине регистровани индивидуални пољопривредници (81 или 0,1% у 2020. години).

Укупан број запослених – осигураних лица у 2021. години према 2020. години бележи раст од 3.079, при чему је забележен раст од 2.482 у правним лицима. Код предузетника и лица која самостално обављају делатност бележимо раст за 611, а код регистрованих индивидуалних пољопривредника смањење за 14.

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ У ГРАДУ НИШУ ¹⁾ – годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
2021	87.709	70.612	17.030	67

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ У ГРАДУ НИШУ

	Укупно	Запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	Предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)	Регистровани индивидуални пољопривредници
2021	100,0	80,5	19,4	0,1

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење ЗП20, број 013 од 28.01.2021. године, Запослени у Републици Србији, 2020.*

Највећи број запослених се бави прерађивачком индустријом, која запошљава нешто више од петине укупног броја тј. 23.267 запослених или (26,5%). Доминантно је и учешће трговине на велико и мало и поправка моторних возила чиме се бави 14.538 запослених или (16,6 %). Затим следе саобраћај и складиштење са 5.128 (5,9%); информисање и комуникације 4.170 (4,5%), стручне, научне, иновационе и техничке делатности 3.990 (4,5%), потом услуге исхране и смештаја са 3.509 (4,0%); грађевинарство са 3.430 (3,9%) у структури запослених.

С друге стране, у следеће три области, здравствена и социјална заштита 7.922, образовање 7.386 и државна управа ради 3.966 запослених што је укупно 19.274 и чини скоро четвртину запослених (22%).

Већина сектора бележи раст запослености. Највећи међугодишњи раст запослености има сектор информисања и комуникације од чак 15,5% (558 лица) а затим следи трговина на велико и мало и поправка моторних возила за 10,3% или 1.356 лица и сектор стручних, научних, иновационих и техничких делатности са 9,1% или 333 лица. Такође, прерађивачка индустрија бележи константан раст од 2015.године захваљујући реализацији директних страних инвестиција и остварује међугодишњи раст 3,7% (или за 611 радника).

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ У ГРАДУ НИШУ И ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА, 2021. ¹⁾-годишњи просек

	Укупн о	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					
		свега	од тога:		пољопривр еда, шумарство и рибарство	рудар - ство	прера- ђивачка индустрија
			запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	предузетниц и, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)			
Град Ниш	87.709	87.642	70.612	17.030	185	50	23.267
ГО Медијана	40.253	40.247	31.595	8.652	92	0	4.447
ГО Нишка Бања	2.664	2.661	2.031	630	2	0	1.084
ГО Палилула	20.869	20.846	17.699	3.147	29	35	9.782
ГО Пантелеј	8.927	8.911	6.018	2.893	14	5	3.044
ГО Црвени Крст	14.996	14.977	13.269	1.708	48	10	4.910

(наставка табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада						
	снабдева ње електри- чном енергијо м, гасом и паром	снабдевањ е водом и управљање отпадним водама	грађе- винарств о	трговина на велико и мало и поправка моторни х возила	саобраћа ј и склади- штење	услуге смештај а и исхране	инфор- мисање и комуни- кације
Град Ниш	894	2.124	3.430	14.538	5.128	3.509	4.170
ГО Медијана	827	999	1.430	6.546	1.241	2.200	3.140
ГО Нишка Бања	21	20	43	372	114	125	46

ГО Палилула	21	763	846	2.579	1.225	363	302
ГО Пантелеј	7	1	610	1.755	389	431	454
ГО Црвени Крст	20	342	502	3.284	2.159	389	228

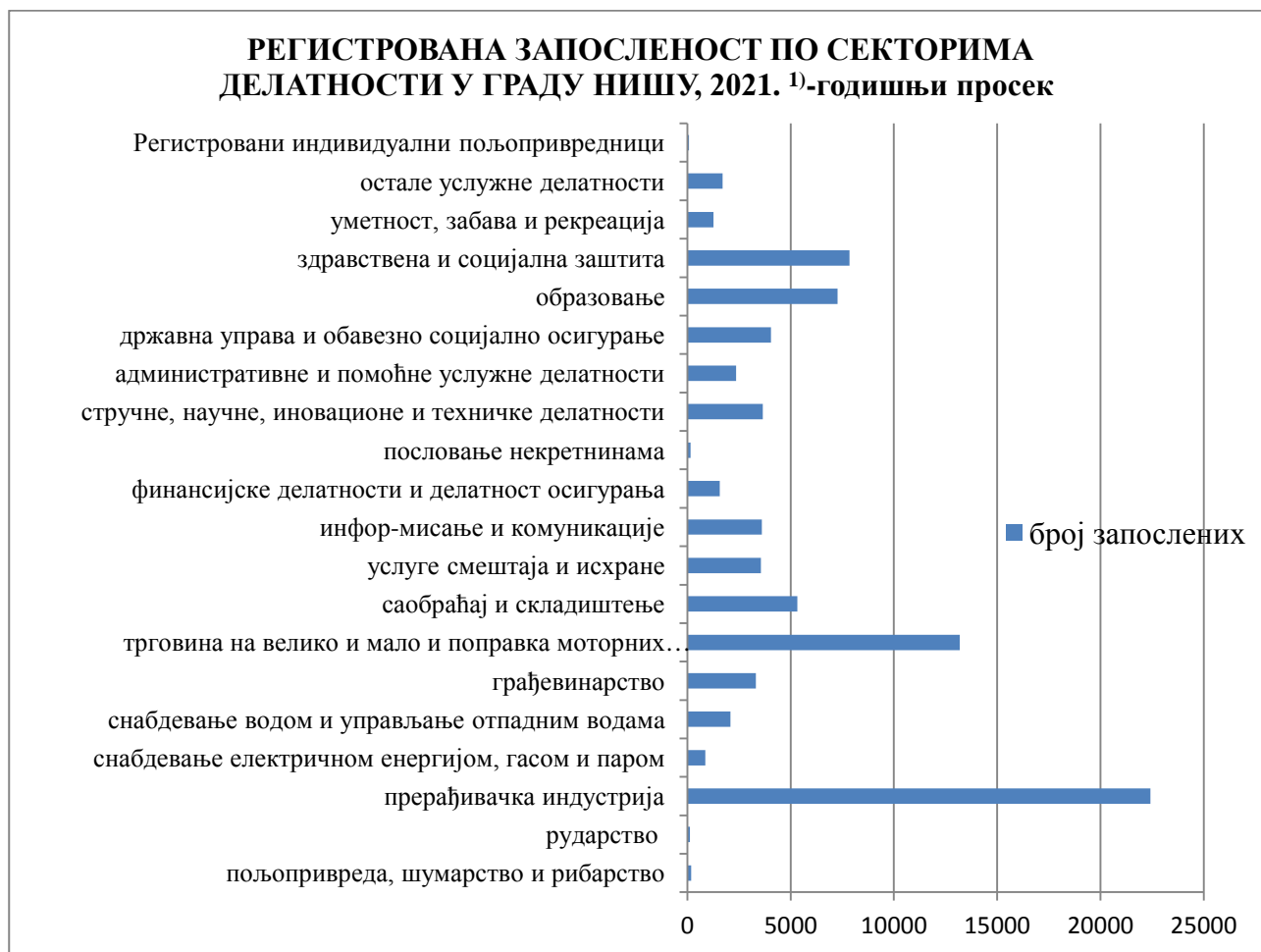
(наставка табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1.564	174	3.990	2.403	3.966
ГО Медијана	1.433	140	2.471	1.050	2.723
ГО Нишка Бања	2	1	49	12	83
ГО Палилула	13	18	640	992	885
ГО Пантелеј	98	12	380	186	183
ГО Црвени Крст	18	3	449	163	90

(наставка табеле)

	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	7.386	7.922	1.210	1.729	67
ГО Медијана	3.552	5.917	903	1.135	6
ГО Нишка Бања	197	455	11	22	3
ГО Палилула	1.441	471	128	312	23
ГО Пантелеј	737	361	60	183	16
ГО Црвени Крст	1.459	717	108	77	19

1) Претходни подаци; Извор: Републички завод за статистику Републике Србије, база података, Саопштење–Регистрована запосленост, 2021. од 28.01.2022. године. Разлике у збировима су последица заокружавања.

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ, (у %)

	Укупно	Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа)	предузетници, и запослени код њих и лица која самостално обављају делатност (у радном односу и ван радног односа)			
2021	100,0	99,9	80,5	19,4	0,2	0,1	26,5

(наставак табеле)

Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада							
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађе-винарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
2021	1,0	2,4	3,9	16,6	5,9	4,0	4,8

(наставка табеле)

Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
2021	1,8	0,2	4,5	2,7	4,5

(наставка табеле)

Запослени у правним лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по секторима делатности и према општини рада					Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2021	8,4	9,0	1,4	2,0	0,1

БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА КОЈА АКТИВНО ТРАЖЕ ПОСАО

Број незапослених лица која активно траже посао на евиденцији Националне службе за запошљавање Републике Србије за територију града Ниша крајем 2021. године износи 22.512 и бележи пад од 2.179 лица у односу на 2020. годину и константно пада од 2015. године. У структури незапослених (активних) лица на евиденцији НСЗ на подручју Града 12.682 су жене или 56,3% од укупног броја.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ, РАДНОМ ИСКУСТВУ, СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ И ДРЖАВЉАНСТВУ – 2021.¹⁾(стање 31.12.)

		Незапослена лица							
		укупно	од тога: жене	према постојању претходног радног искуства				пријављене особе са инвалидитетом	
				први пут траже запослење		били у радном односу			
				свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
Град Ниш		22.512	12.682	15.242	8.532	7.270	4.150	474	225
Степен стручне спреме	I	4.070	2.242	3.076	1.726	994	516	74	32
	II	148	87	89	53	59	34	7	1
	III	4.590	2.221	2.818	1.295	1.772	926	186	81
	IV	8.311	4.769	5.329	2.980	2.982	1.789	146	77
	V	221	63	118	38	103	25	5	2
	VI-1	939	597	475	301	464	296	20	16
	VI-2	576	376	476	318	100	58	5	2
	VII-1	3.606	2.298	2.832	1.805	774	493	31	14
	VII-2	39	24	22	14	17	10	-	-
VIII	12	5	7	2	5	3	-	-	

(наставка табеле)

		Незапослена лица										
		укупно	према држављанству								према националности	
			држављанство Републике Србије		избеглице		интерно расељена лица		страни држављани		од укупног: Роми	
			свега	од тога: жене	С	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
Град Ниш		22.512	22.230	12.583	5	-	158	80	29	19	1 251	644

Степен стручне спреме	I	4.070	4.016	2.214	2	-	30	12	22	16	1 028	553
	II	148	148	87	-	-	-	-	-	-	5	1
	III	4.590	4.559	2.210	2	-	28	10	1	1	140	53
	IV	8.311	8.234	4.723	-	-	74	45	3	1	59	32
	V	221	221	63	-	-	-	-	-	-	1	-
	VI-1	939	934	594	-	-	4	3	1	-	2	-
	VI-2	576	573	374	-	-	3	2	-	-	5	4
	VII-1	3.606	3.584	2.289	1	-	19	8	2	1	10	1
	VII-2	39	39	24	-	-	-	-	-	-	1	-
	VIII	12	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-

1. Претходни подаци; Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

Према степену образовања (стање 31.12.2021. године), укупан број лица без квалификација и нискоквалификованих (I и II степен) износи 4 218 лица, КВ и ВКВ квалификацију има 4.811 лица, а 13.483 су стручна лица (од III-VIII ССС). Највеће је учешће лица са средњим нивоом образовања (III и IV степен) – 8.311, док је учешће лица са вишим и високим образовањем (V-VIII степен) износи 5.172.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПРЕМА СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ ¹⁾²⁾(стање 31.12.)

	Укупно		Стручно образовање			
			неквалификовани		полуквалификовани и ниже образовање	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2021	22.512	12.682	4.070	2.242	148	87

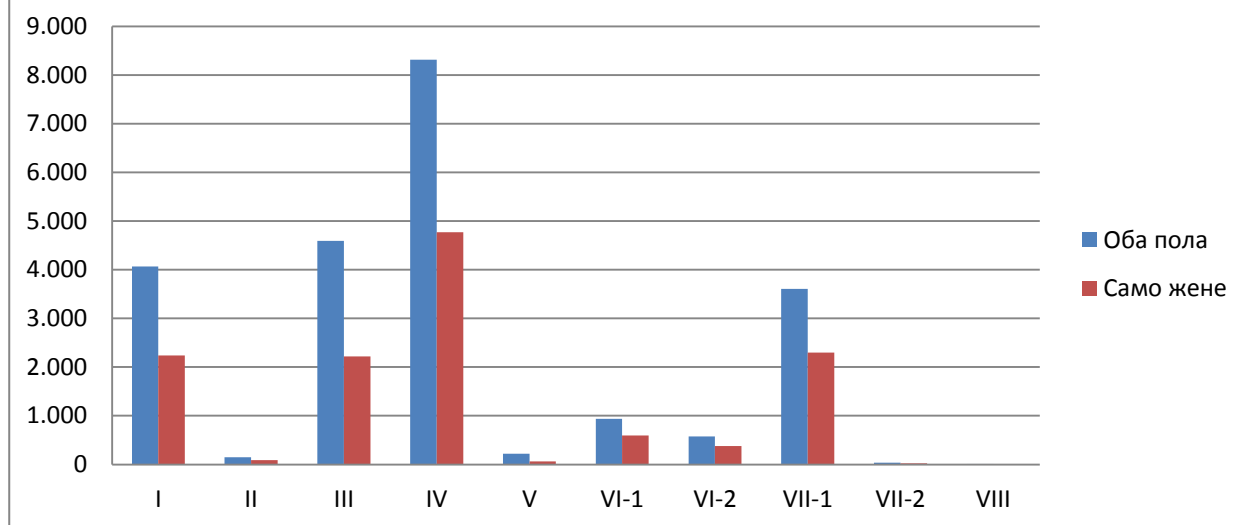
(наставка табеле)

	Стручно образовање							
	КВ и ВКВ		средње		VI-1 и VI-2		VII-1, VII-2 и VIII	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2021	4.811	2.284	8.311	4.769	1.515	973	3.657	2.327

¹⁾ Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

²⁾ У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Број незапослених по стручној спреми

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И СТАРОСНИМ ГРУПАМА ^{1) 2)} (стање 31.12.)

	Укупно		Године старости					
			15-19		20-24		25-29	
	укупно	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2021	22.512	12.682	538	245	1.565	816	2.379	1.339

(наставак табеле)

	Године старости							
	30-34		35-39		40-44		45-49	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2021	2.227	1.311	2.472	1.485	2.541	1.435	2.376	1.390

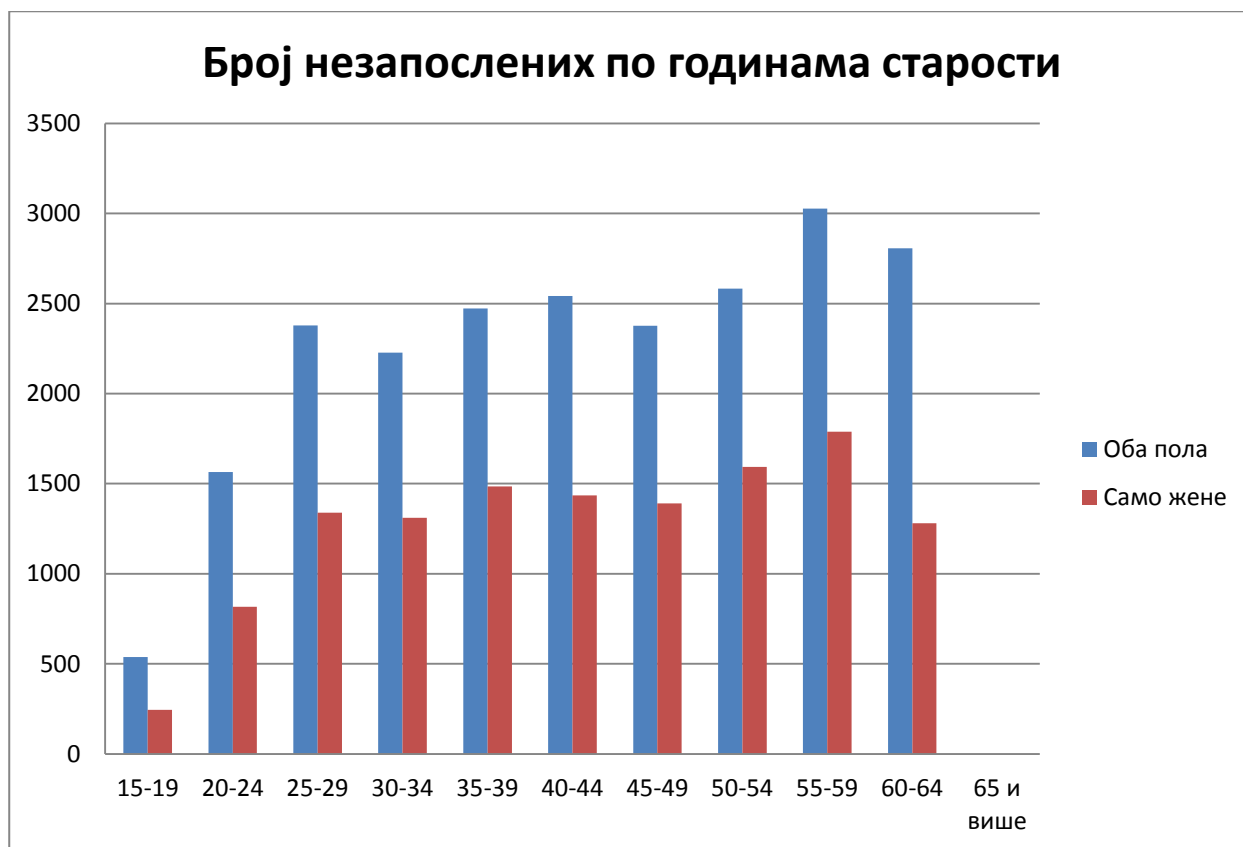
(наставак табеле)

	Године старости							
	50-54		55-59		60-64		65 и више 65 and more	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2021	2.582	1.593	3.026	1.788	2.806	1.280	-	-

¹⁾ Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

²⁾ У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Велико учешће у регистрованој незапослености у граду Нишу на дан 31.12.2021. године, посматрано према годинама старости, имају лица старија од 50 година – 8.414 лица, као и млађа незапослена лица до 30 година старости – 4.482 лица.

У односу на трајање незапослености, дуже од 12 месеци - дугорочна незапосленост, посао тражи 14.503 лица (стање 31.12.2021. године).

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА^{1) 2)} (31.12.)

	Укупно		Просечна старост (година)		Просечна дужина тражења посла (месеци)		Дужина тражења посла			
							до 3 месеца		3 до 6 месеци	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2021	22.512	12.682	43,04	42,90	58,56	64,10	3.075	1.634	1.773	896

(наставка табеле)

Дужина тражења посла			
6 до 9 месеци	9 до 12 месеци	1 до 2 године	2 до 3 године

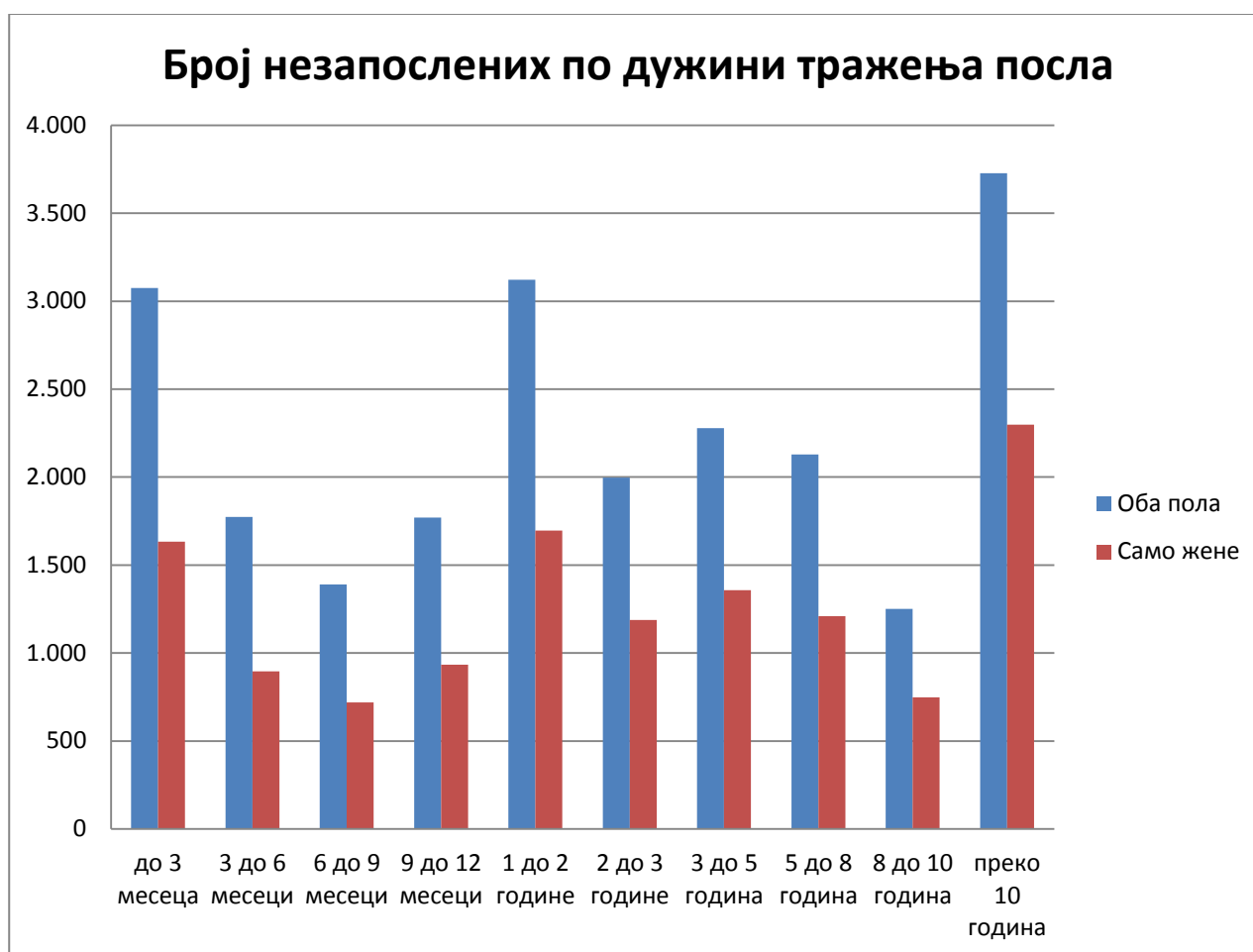
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2021	1.390	719	1.771	934	3.121	1.696	1.997	1.189

(наставак табеле)

	Дужина тражења посла							
	3 до 5 година		5 до 8 година		8 до 10 година		преко 10 година	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2021	2.279	1.357	2.128	1.210	1.251	749	3.727	2.298

1) Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

3. НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

3.1. Припрема

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2. уређен је делокруг рада Канцеларије која, између осталог, обавља послове припреме и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања. На основу покренуте иницијативе и дефинисаног методолошког приступа, полазећи од законима дефинисаних обавеза и надлежности, стратешког оквира, анализе стања привреде, спроведене јавне расправе о Нацрту Програма, Канцеларија за локални економски развој, уз учешће Привредно економског савета, надлежних градских управа и осталих заинтересованих актера, израђује Нацрт Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину.

Привредно економски савет је стално радно тело Градског већа тј. саветодавно тело, пре свега Градоначелника као председника Градског већа. Привредно економски савет надлежан је да даје иницијативе у вези са економским развојем, разматра стратегије и планове економског развоја и прати спровођење планова и програма локалног економског развоја (члан 58. Статута Града Ниша).

Полазећи од тога, Привредно економски савет разматра Нацрт програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину и даје сугестије и закључке на Нацрт програма.

Програм локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину разматра и доноси Скупштина Града Ниша.

3.2. Спровођење

За спровођење Програма локалног економског развоја града Ниша за 2022. годину надлежна је Канцеларија за локални економски развој, градске управе, надлежна Јавно комунална предузећа и установе и остали надлежни органи Града.

За спровођење мере подстицања конкурентности, којом се додељују субвенције приватним предузећима, ближе описане у делу 4.1.1., надлежна је Канцеларија за локални економски развој. За финансирање предложене мере биће расписан/-и јавни позив/-и, а о пријавама ће одлучивати Комисија/-е за доделу финансијских средстава, коју/-е ће формирати Градоначелник Града Ниша. Решење о додели финансијских средстава, на предлог Комисије, доноси Градоначелник.

За спровођење осталих мера, надлежни су: Канцеларија за локални економски развој, надлежне градске управе, Туристичка организација Ниша, Национална служба за запошљавање, градска јавно комунална и јавна предузећа, Дирекција за изградњу града, НТП, Регионална развојна агенција Југ, а све у складу са надлежностима дефинисаним општим актима Града и посебним решењима Градског већа о приступању реализацији конкретних пројекта.

4. МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2022. ГОДИНУ

4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе

Полазећи од дефинисаног општег циља и утврђених специфичних циљева Програма, дефинисане су мере усмерене ка њиховом остварењу и то:

1. Подстицање конкурентности
2. Подстицање запошљавања
3. Привлачење инвестиција.

За подстицање конкурентности нишке привреде развијене су две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд.

И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

4.1.1. Мера подстицања конкурентности микро и малих предузећа и предузетника у виду државне помоћи мале вредности

Када су у питању мере за подстицање конкурентности присутних привредних субјеката, треба издвојити субвенције, односно доделу бесповратних средстава привредним субјектима за тачно одређене намене.

Планирани износ средстава за реализацију ове мере износи 11.000.000,00 динара. Средства су обезбеђена у Буџету Града Ниша, у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој, на позицији 394, економска класификација 454 - „Субвенције приватним предузећима“.

Мера се реализује као државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ).

Мера ће се реализовати кроз расписивање два јавна позива, којима ће се ближе утврдити услови и начин избора корисника средстава. Привредни субјект може поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава у оквиру овог јавног позива.

Путем ове мере биће подржане следеће активности:

4.1.1.1. Подршка за микро и мала предузећа и предузетнике у циљу унапређења конкурентности

Мера представља помоћ микро и малим предузећима и предузетницима у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту.

Корисници подстицајних средстава су микро и мала предузећа и предузетници, који нису у тешкоћама и регистровани су на територији града Ниша. По посебним критеријумима, средства се додељују и привредним субјектима/стартаповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора са територије града Ниша.

Предност ће имати фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (*de minimis*) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, фирме чији су власници жене, као и млади до 35 година старости.

Средства се додељују за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем да укупно одобрена средства не могу бити мања од 30.000,00 нити већа од 400.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од намене.

Мера ће се реализовати за следеће намене:

-набавку нове опреме и/или машине, делова за машину, специјализованих алата (суфинансираће се и лаптоп и десктоп рачунари са монитором, који ће се књижити као основно средство за рад у оквиру основне делатности којом се привредни субјекат бави, без периферних уређаја и софтвера).

Укупна висина опредељених финансијских средстава по овој мери износи 5 милиона динара.

4.1.1.2. Подршка за микро предузећа/стартап тимове у циљу развијања иновативних идеја

Мера представља финансијску помоћ за подршку развоју иновативних делатности, у максималном износу до 1.000.000.00 динара по кориснику за развој иновативне идеје у периоду до највише 9 месеци уз обавезу запошљавања незапослених лица за микро, мала предузећа и предузетнике, односно регистравања предузећа за стартап тимове након доношења решења о додели средстава. Иновативна делатност подразумева развојне активности, које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта.

Циљеви увођења ове мере су: подршка развоју иновативних делатности и нових иновативних и високотехнолошких производа, услуга и процеса, повећање конкурентске способности привредних субјеката и укључивање у међународне тржишне токове.

Право на доделу средстава имају стартап тимови и микро привредна друштва, са седиштем на територији Града Ниша, који у тренутку подношења пријаве нису старији од три године.

Средства која се додељују намењена су за покриће трошкова: трошкова за набавку опреме и алата за потребе развоја, као и трошкова у вези са истраживањем и тестирањем, трошкове накнада за лица/чланове тима, у периоду не дужем од 9 месеци. Крајњи рок за правдање додељених средстава је 30.11.2022.године.

Одабрана привредна друштва и тимови добиће простор за рад (у случају да им је потребан) и бесплатно чланство у Научно технолошком парку Ниш у трајању од годину дана.

Укупна висина опредељених финансијских средстава по овој мери износи 5 милиона динара.

4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)

Шести "Форум наредних технологија – Потенцијали Града Ниша" заправо представља наставак реализације идеје мапирања града Ниша као центра напредних технологија. Идеја организатора Форума била је и остала окупљање свих активних стејкхолдера на пољу напредних технологија у области привреде, науке и образовања и презентација Ниша као центра који располаже врхунским капацитетима на пољу електронике, машинства и информационо-комуникационих технологија, надлежним министарствима, истраживачко-развојним институцијама, донаторима и дипломатској заједници.

Форум напредних технологија, одржава се већ пет година, и може се рећи да је постао традиционални скуп који се бави темама које прате промене и новитете у сектору напредних технологија. Идеја и жеља организатора из године у годину је да окупи све носиоце активности у области напредних технологија који ће својим иновативним достигнућима допринети развоју Ниша као једног од првих паметних градова у Србији. Развој најбољих решења у сфери развоја паметног града, како домаћих тако и гостујућих страних стручњака и експерата и њихово представљање стручној и широј јавности у оквиру Форума, циљ су одржавања планираних активности у оквиру Форума.

Циљеви Форума напредних технологија су: повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија, на бази презентованих и идентификованих потенцијала / потреба; стварање услова за успостављање ланца снабдевача великих, присутних компанија у локалној заједници и сектора ММСПП-а кроз директне контакте током трајања Форума; подстицање конкурентности, привлачење инвестиција и подстицање запошљавања, али и промоција могућности образовања и запошљавања у области напредних технологија у сфери електронике, машинства и ИТ-а; дефинисање и започињање континуиране, синхронизоване кампање за промоцију стратешких предности Града Ниша као центра напредних технологија у циљу економског развоја Града и региона; дефинисање проблема, потреба и тема у сфери напредних технологија ради континуиране организације специјализованих догађаја током целе године; презентација и максимизирање коришћења тренутно доступних фондова у окружењу који подржавају развој напредних технологија.

О важности и неопходности организовања Форума говори и чињеница да су иза њега стали Град Ниш као организаотор и суорганизатори Привредна комора Србије - Регионална привредна комора Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Универзитет у Нишу, Научно технолошки парк Ниш и остали партнери: Електронски, Машински, Економски, Природно-математички факултет, као и Факултет заштите на раду, Национална служба запошљавања Филијала Ниш, Друштво економиста Ниша и Нишки кластер напредних технологија NiCAT и компанија Телеком Србија. Партнери у реализацији Форума су и око тридесет фирми и институција.

Континуитет активности у овој сфери кроз повезивање више манифестација, дешавања и организованих тематских скупова у току године у свим релевантним сферама, постигнут је у 2019. години, а у првом кварталу 2020. године одржан је последњи, трећи део 5. Форума напредних технологија. Његов специфични циљ била је промоција Научно технолошког парка и могућности које граду Нишу и региону доноси формирање ове институције.

Услед пандемије вируса ковид, одржавање 6. Форума напредних технологија је померено за 2022. годину. За реализацију 6. Форума напредних технологија формирана је радна група која ради на припреми манифестације.

За реализацију ове мере планирана су средства у буџету Града Ниша у висини од 2 687 000,00 динара на позицији 392, економска класификација 424 – специјализоване услуге, намењена за реализацију Форума напредних технологија.

4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша

Канцеларија за локални економски развој задужена је за организацију доделе годишње награде "Свети Цар Константин и Царица Јелена" најуспешнијим привредним субјектима у складу са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о јавним признањима Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", број 106/2017).

Награда "Свети Цар Константин и Царица Јелена" се додељује привредним друштвима, предузетницима, институцијама, удружењима или појединцима са седиштем односно пребивалиштем на територији града Ниша, у шест категорија (најбољем почетнику у пословању, највећем извознику, највећем послодавцу, најуспешнијем привредном друштву у категорији, малих, средњих и великих предузећа, за активности на пољу друштвено одговорног пословања и за највећи допринос локалном економском развоју). Награда се додељује за постигнуте резултате у пословању у претходној години и за изузетан допринос локалном економском развоју.

Предлоге за доделу награде даје Канцеларија за локални економски развој на основу званично објављених података релевантних институција и прибављених мишљења референтних струковних удружења.

О додели награда одлучује комисија коју чине Градоначелник, Председник Скупштине Града Ниша, члан Градског већа ресорно задужен за област привреде, директор Привредне коморе - Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, председник Друштва економиста Ниша, председник Привредно-економског савета Града Ниша и директор Канцеларије за локални економски развој. Награда се састоји од плакете и пригодног поклона који симболизује привредне и друге специфичности града Ниша.

У току 2021. године додељена је награда најуспешнијим привредним друштвима за резултате постигнуте у пословној 2020. години. За почетника у пословању награду је понела фирма CAR SYNC, за највећег послодавца награђена је компаније Леони, за највећег извозника награђана је компанија Johnson Electric, најуспешнија привредна друштва у категорији малих, средњих и великих предузећа су PEAKSEL, Пут инжењеринг и Philip Morris Operations AD Ниш. Награду за друштвено одговоруну компанију понела је фирма Milk House, док је за допринос локалном економском развоју награда додељена Аеродрому Константин Велики који послује у оквиру ЈП Аеродроми Србије. Награда се додељује у виду златника са ликом цара Константина и плакете.

4.1.4. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана

У питању је пројекат који град Ниш реализује у сарадњи са организацијом Хелп и који подразумева економско оснаживање социјално угрожених група и подршку социјалној инклузији. Специфични циљ овог програма је смањење сиромаштва међу економски угроженим групама, инклузија и ресоцијализација, као и социо-економска стабилност и остваривање дугорочне економске самосталности. У новом циклусу програма биће додељено 20 грантова, а град Ниш суфинансира пројекат са 2 000 000, 00 динара, колико је и учешће организације Хелп, односно Владе Немачке- Савезног министарства спољних послова. Завршен је процес селекције и обилазак оних који су испунили критеријуме за доделу гранта. Очекује се доношење коначне одлуке и додела уговора.

4.1.5. Клер као јавно тело

Реализација пројекта јавно приватног партнерства без елемената концесије за реконструкцију, рационализацију и одржавање дела јавног осветљења на територији Града Ниша започела је 2019. године, када је Пројектни тим израдио предлог пројекта за ЈПП, који је прошао комплетну законску процедуру: најпре је Комисија за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије дала позитивно мишљење на Предлог пројекта, затим га је Скупштина Града Ниша усвојила новембра 2019. године а онда је покренута јавна набавка за избор приватног партнера у циљу реализације предметног јавно приватног партнерства. Поступак јавне набавке је успешно завршен, након чега је крајем 2020. године Скупштина Града Ниша донела Одлуку о давању сагласности на коначан нацрт уговора о јавно-приватном партнерству. Тада су се стекли услови за почетак предузимања припремних радњи за закључење уговора о јавно-приватном партнерству са групом привредних субјеката: „EMPORIO TEAM“ д.о.о., „RESALTA“ д.о.о. и „ELGRA VISION“ д.о.о.

Уговор је закључен јуна 2021. године, чиме је започет уговорни период и од тог тренутка се кренуло у прву фазу реализације уговора, у којој се обављају активности планирања и пројектовања које се тичу припремних активности неопходних за период имплементације на спровођењу мера уштеде енергије. Приватни партнер ће имати рок од 9 месеци да замени скоро 24.000 сијалица савременом ЛЕД расветом, а након тога ће почети период гарантоване

уштеде енергије, који ће трајати 15 година и у ком периоду ће обавеза приватног партнера бити да одржава расвету коју је заменио.

Вредност пројекта је 1,6 милијарди динара без ПДВ-а. Град неће имати никаквих додатних улагања за реализацију овог пројекта, јер ће се накнада приватном партнеру плаћати из уштеде електричне енергије, коју је партнер у обавези да оствари.

4.1.6. Инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој

Један од инструмената, доступних локалној самоуправи у вези са доделом подстицаја је и изградња инфраструктуре за одређени привредни субјекат, која се даје бесплатно или са умањеном накнадом.

Циљ је унапређење примарне инфраструктуре, приступ локацијама и изградња секундарне инфраструктуре. Улагањем у унапређење инфраструктуре повећава се конкурентност локација, што утиче на побољшање услове пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

4.1.6.1. Приоритетни инфраструктурни пројекти у 2022. години:

1. Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у граду Нишу“

Град Ниш у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије реализује Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у Граду Нишу“ који се финансира из претприступног фонда Европске Уније (IPA). Циљ Пројекта је Заштита животне средине од комуналних отпадних вода изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода и изградњом колектора и изградња и то:

Постројење за пречишћавање отпадних вода на локацији Цигански кључ (ППОВ) Ниш

ППОВ Ниш локација Цигански кључ – додатни третман муља

Главни колектори до ППОВ Ниш

Реконструкција колектора у Нишу - (14км)

Проширење колекторске мреже - (24 км)

Постројење за пречишћавање питке воде Медијана - третман воде од прања филтера и муља.

Прибављена су потребна Решења по Закону о планирању и изградњи, грађевинске дозволе и решења о одобрењу за изградњу колектора, Идејни пројекти за централно постројење у Циганском кључу и постројење за третман воде од прања филтера и муља у ППВ Медијана добили су позитивне налазе од стране Ревизионе комисије Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Расписани су тендери по ПРАГ процедури Европске Уније за одабир фирме за вршење надзора над извођењем радова, фирме за пружање Техничке подршке и у изради планова за побољшање финансијске и оперативне перформансе локалној самоуправи и јавно-комуналном предузећу (ФОПИП) и расписан је тендер за изградњу по ПРАГ процедури Европске уније по Жутом FIDIC-у за оба постројења и Црвеном FIDIC-у за колекторску мрежу.

Крајњи рок за потписивање свих Уговора по ПРАГ процедурама ЕУ је до априла 2022.године. Носилац имплементације је Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој и PEID („Подршка развоју инфраструктуре у области заштите животне средине“ – Priority Environmental Infrastructure for Development).

Израду Техничке документације је финансирала шведска агенција за међународну развојну сарадњу (SIDA), кроз програм PEID.

Извођење радова ће се финансирати из ЕУ фонда IPA, а споразум о финансирању потписан је априла 2019. године.

Град Ниш је у овом пројекту имао обавезу да изради планска докумената, прибави потребна одобрења за извођење радова и реши имовинско-правне односе на трасама колектора и локацији постројења за прераду отпадних вода. Своје обавезе Град је успешно испунио.

2. Аква парк на локацији Лозни калем у Нишкој Бањи

У намери да Нишкој Бањи врати сјај и позицију међу врхунским бањама, у самом подножју брда на коме лежи, Град Ниш изградиће Аква парк. Анализом потреба становника града Ниша и његових туристичких могућности, а уз прорачуне потребних капацитета, комплекс ће бити пројектован тако да се омогући његово истовремено коришћење од стране максимално 3400 посетилаца на дневном нивоу. Према предметној локацији и задатим капацитетима, израђено је Идејно решење и прибављени су Локацијски услови. С обзиром на то да је предвиђен велики број посетилаца, планирана локација својим габаритом задовољава потребе за смештај људи, а и Идејно решење је у складу са потврђеним Урбанистичким пројектом.

Аква парк ће се састојати из система који ће функционисати током целе године, што представља изградњу затвореног објекта спратности По + П + 1. Предвиђена површина објекта за истовремени боравак је око 300 посетилаца и различитих садржаја у виду разноврсних базена који ће се користити само у летњем периоду.

Јавна набавка за одабир фирме за пројектовање и изградњу Аква парка је завршена и склопљен је Уговор са понуђачем.

Вредност инвестиције је око 2.041.000.000 РСД.

3. Стадион „Чаир“

Град Ниш, преко Канцеларије за јавна улагања, обезбедиће средства за наставак радова на реконструкцији и доградњи стадиона „Чаир“ која је започета 2011. године као фазна градња. Град је урадио сву потребну техничку документацију и спровео процедуре за добијање грађевинске дозволе и сагласности према Закону о планирању и изградњи за:

- реконструкцију и доградњу северне источне и јужне трибине – наставак радова по дозволи из 2011. године (прва и друга фаза)
- изградњу нове западне трибине са наткривањем
- наткривање северне, источне и јужне трибине (четврта фаза)
- грејање терена
- рушење постојеће западне трибине
- рушење стубова за постојећу расвету
- изградња трафостанице на источној трибини
- партерно уређење

Озакоњен је и кабл који води од стадиона до трафо станице „Апеловац“.

Процењена вредност пројекта: 7.000.000.000 динара са ПДВ-ом

4. Изградња станова за припаднике служби безбедности на локацији „Ардија“ у Нишу

За потребе изградње 2024 стана за припаднике снага безбедности на локацији „Ардија“ уз Сомборски булевар у Нишу, Град Ниш обезбеђује техничку документацију за потребе опремања локације примарном и секундарном инфраструктуром. Опремање локације финансираће Република Србија. Завршен је процес разминирања на површини од 79.870м² на подручју „Ардија“, који се финансира из буџета Града Ниша, следи реализација уговора који је Град Ниш потписао са Центром за нове технологије „Виминацијум“ у вези археолошких испитивања на локацији „Ардија“ у површини од 26,50 ха.

Вредност пројекта: 92.667.729, 84 са ПДВ-ом

Услуге археолошких истраживања на локацији „Ардија“ уз Сомборски булевар у Нишу, на површини од 26,50ха, геомагнетском методом и од 4,20ха, георадарском методом.

Вредност радова на разминирању 79.870м² је 12.004.754,40 са ПДВ-ом.

Процењена вредност недостајуће инфраструктуре : 1.441.510.000 РСД

5. Изградња обданишта у Новом Селу

На локацији старе школе за потребе становника Новог Села, Град Ниш гради комбиновану установу за децу (предшколско и вртић) бруто грађевинске површине 779,46 m² . Планирани рок завршетка радова је март 2022.године.

Процењена вредност пројекта : 43.456.573,24 динара

6. Изградња обданишта у насељу Брзи Брод

У насељу Брзи Брод у току је адаптација, реконструкција и доградња зграде Основне школе „Др Зоран Ђинђић“ ради формирања комбиноване дечије установе (предшколско и вртић) бруто развијене површине 883,61 m². Планирани рок завршетка радова је март 2022.године.

Процењена вредност пројекта : 42.750.000,00 динара

7. Пројекат „Виртуозна презентација вишеслојног културног идентитета модерног Ниша“

Овај пројекат одобрен је у оквиру Јавног конкурса “Градови у фокусу 2018“, који је у оквиру програма “Градови у фокусу“, расписало Министарство културе и информисања Републике Србије.

У току су:

- Радови на реконструкцији зграде музеја на Археолошком налазишту Медијана који се односе на реконструкцију комплетне зграде, формирање стаклене галерије преко мозаика, како би се они у потпуности сачували, али и презентовали туристима,

- Прибављање грађевинске дозволе за Пројекат туристичке презентације комплекса Археолошког налазишта Медијана,

- Измена техничке документације за изградњу противпожарне мреже по условима Републичког завода за заштиту споменика културе.

Укупна вредност пројекта: 145.362.854 РСД са ПДВ-ом

Учешће Министарства културе и информисања РС: 33.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Окончањем свих пројектних активности стећи ће се услови за отварање Археолошког налазишта Медијана које је затворено за јавност још од 2012. године.

8. Доградња мале сцене Народног позоришта у Нишу

Идејним решењем доградња Народног позоришта се предвиђа на јужној страни објекта. Доградња је намењена формирању мале сцене која улази у хол као и пратеће садржаје. Мала сцена садржи пратећи простор за њено независно функционисање: тоалете у подруму, фоајее са гардеробом у приземљу и сама сцена која је на првом спрату. Доградња мале сцене Народног позоришта растеретиће простор за извођење представа на великој сцени у периоду када није пуна сезона позоришних представа. Посебним отвором ка спољашњости, дешавања на малој сцени биће доступна и гледаоцима који се не налазе у сали, што је иновативни начин функционисања позоришта са израженом социјалном и културном димензијом.

Вредност пројекта: 1.400.000.000 РСД са ПДВ-ом

Пројекат је одобрен од Министарства културе и реализује се са Канцеларијом за управљање јавним улагањима.

9. Реконструкција плафона у главном фоајеу на првом спрату Народног позоришта

Због прокишњавања крова и квашења плафона у ранијем периоду пала је плафонска конструкција. Ради реконструкције плафона у репрезентативном простору најзначајније установе културе у нашем граду било је потребно предвидети и сагледати обим уметничко занатских радова који су морали да буду планирани у складу са значајем установе. Јавна набавка за израду одговарајуће техничке документације и извођење радова на реконструкцији плафона у горњем фоајеу Народног позоришта је завршена и склопљен је Уговор са понуђачем.

Вредност пројекта; 1.300.000 РСД са ПДВ-ом.

10. Опремање локације „Стеван Синђелић“ - станови за припаднике снага безбедности
Влада Републике Србије реализује Пројекат изградње 190 станова за припаднике снага безбедности у насељу Стеван Синђелић. Град Ниш је обезбедио техничку документацију за потребе опремања локације инфраструктурним објектима, водоводном и канализационом мрежом, саобраћајницама, расветом и топловодом, као и извођење радова и у поступцима јавних набавки закључио све уговоре за изградњу инфраструктуре. Република и Град спроводе претходно радове на разминурању терена.

Површина за разминурање 5.210м²

Вредност пројекта: 6.044.808,72 са ПДВ-ом

Вредност недостајуће инфраструктуре : 35.101.313,52 динара

11. Изградња амбуланте у Брзом Броду

Пројекат реконструкције, доградње и надградња постојећег објекта изводи се на објекту смештеном на равном терену, катастарска парцела број 698 КО Брзи Брод . Овом пројектном документацијом у предметном објекту смештена је амбуланта, пошта и месна заједница.

У току је јавна набавка за извођење радова .

Вредност извођења радова: 36.000.000 РСД

12. Извођење радова на машинским инсталацијама Позоришта лутака Ниш

Урађена је пројектна документација и добијено решење за извођење радова.

Процењена вредност за извођење инсталација: 29.861.400,00 динара са ПДВ-ом.

13. Црква Св. Василије Острошки

Радови на изградњи овог верског објекта започети су 2016. године.

Храм са криптом и звоником лоциран је на парцели к.п. 414/3 КО Ниш-Теле кула. Храм је по типологији: једнокуплни, развијеног уписаног крста, са јужним и северним конхама и тролисном апсидом. По стилу има елементе цариградске црквене архитектуре и моравске школе које су прилагођене савременом времену. Испод храма се налази крипта - сала са пратећим просторијама и крстионица. Крстионица је пројектована као шестолисна сакрална грађевина централног типа са плитком куполом. Звоник у основи је осмоугаон, висине шест етажа. Завршна етажа је отворена, а осмодни кров стоји на слободностојећим стубовима. На четвртој етажи су отворени велики прозори-бифоре тако да се формира видиковац.

Радови су у завршној фази.

Вредност пројекта :133.000.000,00 динара са ПДВ-ом.

14. Реконструкција унутрашње грејне инсталације у објекту локалне самоуправе у ул.Генерала Милојка Лешјанина бр.39

У циљу обезбеђивања поузданог грејања целокупног пословног простора и при екстремно ниским спољашњим температурама, као и циљу смањења трошкова енергије за грејање и смањења емисије штетних гасова примарне енергије за грејање, извршиће се реконструкција постојеће унутрашње грејне инсталације објекта и прикључење на даљински систем централног грејања Градске топлане Ниш. Прибављено је решења о одобрењу за извођење радова на основу израђене техничке документације. Сprovedен је поступак јавне набавке и потписан је уговор са одабраним извођачем радова. Вредност израде техничке документације је 480.000 динара

Вредност пројекта износи 4.225.000 динара са ПДВ-ом.

15. Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи

Пројекат *Изградња и реконструкција терми „Кулиште“* у Нишкој Бањи има за циљ прилагођавање објекта потребама пружања здравствене, рекреативне и туристичке услуге.

За реализацију Пројекта предвиђена је, Планом генералне регулације Градске општине Нишка Бања прва фаза, разрада једног дела катастарске парцеле 4402/1 у виду Урбанистичког пројекта.

Постојеће шетне стазе су након вишедеценијске употребе оштећене, а на појединим деоницама је дошло и до урушавања делова стаза те је потребно стазе обновити и ревитализовати. Дечије игралиште које је саставни део комплекса „Кулиште“ је запуштено и није у функцији дуж низ година, те се предвиђа његова санација и постављање новог мобилијара.

У току је набавка за израду техничке документације и измену Идејног решења за пројекат Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи.

Учешће Министарства трговине, туризма и телекомуникација 40.000.000 РСД са пдв-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 20.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Укупна вредност пројекта: 60.000.000,00 РСД са ПДВ-ом.

16. Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Ација“

Реализација пројекта „Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Ација“ ради се у циљу адаптирања постојећег објекта у вртић, капацитета 100 деце. Пројекат је одобрен по Програму за изградњу и адаптацију вртића код Фондације Новак Ђоковић. У току је усаглашавање са Идејним решењем и након корекција по датим сугестијама креће се са даљом разрадом техничке документације тј израдом Идејног пројекта и Пројекта за извођење.

Вредност пројекта: око 30.000.000 РСД са ПДВ-ом.

17. Спорска сала у оквиру ОШ Душко Радовић

Ради сређивања постојеће сале и прилагођавању захтеваним стандардима за конкурс за предстојеће европско јуниорско првенство у рукомету, сагледавају се потребни радови и израда пројектне документације.

18. Енергетска санација објекта Основне школе „Стефан Немања“

Пројекат енергетске санације објекта Основне школе „Стефан Немања“ у Нишу одобрен је по јавном позиву Министарства рударства и енергетике ради финансирања унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја.

Уговор о финансирању пројекта потписан је између Министарства рударства и енергетике и Градске општине Пантелеј. Дата је сагласност Министарства на пројекат за извођење и конкурсну документацију за јавну набавку. Прибављено је решење о одобрењу за извођење радова. У току је јавна набавка за избор извођача радова.

Носилац имплементације: Градска општина Пантелеј

Правно-техничка подршка: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор финансирања: Град Ниш и Министарство рударства и енергетике

Учешће Министарства рударства и енергетике: 20.000.000 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 25.980.124,00РСД са ПДВ-ом

Укупна вредност пројекта: 45.980.124,00 РСД са ПДВ-ом

19. Разрада нове локације за социјалне станове

Разрада локације у Кованлучкој улици у Нишу за изградњу новог насеља за чију би изградњу било потребно обезбедити комуналну инфраструктуру као и изградњу стамбених објеката у функцији социјалног становања.

Извршена је парцелација, формирана је грађевинска парцела и извршена су геомеханичка испитивања. Ради се на измени постојећег Идејног пројекта и исходавању локацијских услова.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор помоћи: Делегација Европске Уније у Републици Србији

Учешће Града Ниша на пројекту: израда пројектне документације и испитивања

20. Изградња вртића у Пантелеју

Град Ниш планира изградњу новог вртића – предшколске установе на КП 6511/1 КО Пантелеј у Нишу. Израђено је Идејно решење, прибављене су неопходне информације и услови за пројектовање. У току је процедура усвајања Урбанистичког пројекта за локацију и након тога следи даља разрада Техничке документације.

Носилац имплементације: Град Ниш, КЛЕР

21. Изградња вртића у Насеровој

Имовинска, планска и техничка припрема за израду пројекта реконструкције и доградње постојећег објекта Града у улици Насерова у сврху формирања дечије предшколске установе.

22. Позив Министарства заштите животне средине за евидентирање и помоћ у санирању дивљих депонија

Министарству заштите животне средине достављени су подаци о локацијама дивљих депонија на подручју градских општина Града Ниша, са оквирном количином отпада на истим, као и оквирни износ трошкова потребних за уклањање дивљих депонија.

Упркос напорима и ангажовању на терену, Град Ниш има велики број дивљих депонија, које се простиру на 9419 m². Затражена је финансијска помоћ Министарства заштите животне средине за решавање проблема дивљих депонија, односно за њихово уклањање

Оквирни износ трошкова за уклањање: 8.900.000 динара са ПДВ-ом.

23. Регионални центар управљања отпадом „Келеш“

На основу међудржавног Уговора о економско - техничкој сарадњи Републике Србије и Републике Кине, комерцијалног Уговора о пројектовању и извођењу радова на изградњи инфраструктуре за одлагање чврстог комуналног отпада у Републици Србији, фебруар 2021. године, закљученог између Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Републике Србије и компаније CRBC (China Road and Bridge Corporation) - Република Кина, као и општег стања са прикупљањем, транспортом, третманом и депоновањем комуналног отпада и неопходности хитног решавања овог значајног проблема, јавила се потреба да се у што краћем временском року уради сва законима Републике Србије прописана Техничка документација (пројекти, студије и елаборати), како би се што пре приступило извођењу радова на реализацији пројекта. Уговор је закључен на основу FIDIC жута књига 2017г.

Заинтересоване локалне самоуправе за пројекат „Келеш“ потписале су Уговор о међусобним правима и обавезама: Град Ниш, општине Дољевац, Алексинац, Сокобања, Гацин Хан, Мерошина, Сврљиг и Ражањ.

За потребе реализације пројекта формирана је Радна група за израду Пројектног задатка, састављена од релевантних људи запослених у ЈКП Медијана и градским управама Града Ниша и Општине Дољевац. Израда Пројектног задатка је завршена, ради се на усаглашавању садржине Пројектног задатка између Наручиоца (МГСИ), Инвеститора (Град Ниш) и Извођача (ЦРБЦ).

Рок за завршетак радова: 36 месеци од дана потписивања Пројектног задатка

Средства која су Комерцијалним уговором предвиђена: 18,35 милиона еура

24. Визиторски центар и полетиште на локацији у непосредној близини Церјанске пећине

Израђено је Идејно решење надстрешница на полетишту као и техничка документација за комплетно опремање Визиторског центра уз сво поштовање вредности овог природног окружења и очувања животне средине. Од надлежног органа за градњу прибављено је Решење о одобрењу извођења радова и покренут поступак јавне набавке, претходно одобрен од Министарства трговине, туризма и телекомуникација. Јавна набавка је у току.

Конкурсом код Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Град Ниш је добио 9.000.000 динара и то 3.850.000 за соларне модуле, 2.122.000 за полетиште и 2.825.000 за партерно уређење.

25. Замена надстрешница на улазима у подземни пролаз на Тргу краља Милана

Израђено је идејно решење за постављање нових надстрешница на улазима у подземни пролаз на Тргу краља Милана. Ради се о типском решењу надстрешница, донацији Грађевинско-архитектонског факултета, коју треба применити на улазима у подземни пролаз. Свака од позиција улазних партија се састоји од три независне монтажно-демонтажне надстрешнице, пројектоване као потпуно транспарентна просторна архитектонска структура од каљеног стакла и челичних профила, са циљем постизања што веће неутралности и сведеног обликовања.

Процењена вредност пројектанта за извођење радова на једној типској надстрешници је 3.502.848,00 дин са ПДВ-ом.

26. Пројекат реконструкције објекта Ликовне колоније „Надежда Петровић“ Сићево

За потребе санације објекта Ликовне колоније „Надежда Петровић“ у Сићеву, припремљена је одговарајућа техничка документација, геотехнички услови санирања објекта, Идејни пројекат и Пројекат за извођење.

Вредност радова: 382.901,85 динара без пдв-а.

27. Опремање локације „Xingyu“

За потребе изградње фабрике „Xingyu“ Град Ниш опрема локацију неопходном инфраструктуром:

- Изградња канализационе мреже у улици Димитрија Туцовића, радови у вредности од 3.400.000 динара завршени. Прибављена је употребна дозвола.
- Изградња водоводне мреже и атмосферске канализације у сервисној саобраћајници радови у вредности од 11.000.000 динара, завршени. У току је прибављање употребне дозволе.

У току је припрема техничке документације за даљу разраду локације сагледавањем сакупљања отпадних и атмосферских вода и наставком изградње Бубањског атмосферског колектора.

28. Палионица свећа за храм Св. Цара Константина и Царице Јелене

Објекат палионице са садржајима простора за обављање верских обреда – велике и малепалионице за свеће, и функцијом продајног простора тј. продавнице свећа, књиге и других црвених предмета, је изграђен. У току је прибављање употребне дозволе.

Вредност пројекта : 11.393.353,20 динара са ПДВ-ом.

29. Сређивање јавних тоалета у Чаиру и на кеју

По закљученим уговорима у поступку јавне набавке у току је реализација радова у вредности од 5.500.000 динара.

30. За водоводну и канализациону мрежу на територији Града, активности на прибављању техничке документације, одобрења за изградњу и извођење радова на изградњи и реконструкцији мреже у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и одржавања комуналне инфраструктуре за 2022. годину.

31. Топлотне подстанице

У току је припрема техничке документације и уговора за реализацију топлотних подстаница за јавне објекте у Нишу.

У току је реализација уговора са ЈКП Топлана за Прихватилиште „Мара“, ул. 9.бригаде 59а, вредности 1.700.000 заприкључење на унутрашњу грејну инсталацију, вртић Лептирић , вредност уговора 6.300.000, објекат АТД-а у улици Војислава Илића, вредност уговора 4.900.000 и објекта у ул. Милојка Лешјанина 39, вредности 2.300.000.

32. SmartCity

Пројектом је предвиђено системско унапређење иновационих капацитета Града Ниша кроз свеобухватни приступ дигиталној трансформацији јавних услуга.

Пројектом се предвиђа систем за приказивање тренутне заузетости паркинг места, систем мерења квалитета ваздуха, систем СОС сигурне тачке за узбуђивање, систем мерења нивоа реке, систем за праћење саобраћаја на приступним путевима, систем видео надзора на дивљим депонијама, систем снимања паркиралишта за инвалидска места и евиденција попуњености, као и мониторинг центар који ће служити за праћење и управљање свим системима паметног града.

Пројекат је финансиран у потпуности од стране Кабинета министра без портфеља задуженог за иновације и технолошки развој. У току је реализација уговора.

Вредност пројекта: 71.778.492,00 са ПДВ-ом

33. Реконструкција школске зграде „Војислав Илић“ у селу Лесковик , Ниш

У току су активности на покретању поступка израде техничке документације.

Вредност пројекта: 9 000 000 РСД

34. Реконструкција и енергетска санација објекта Центротурист у склопу СЦ „Чаир“.

Приступа се изради пројектне документације за Реконструкцију, санацију објекта Центротурист у склопу СЦ „Чаир“.

Објекат изграђен 1978.године од када се није изводило озбиљније реновирање. Потребно је ради обезбеђивања оптималних услова за боравак корисника и запослених, као и смањења потрошње енергије реконструисати инсталације, осавременити подне и зидне облоге, решити проблеме цурења и заменити столарију.

Процењена вредност израде пројектне документације је 5.000.000,00 РСД

35. Адаптација, санација и унапређење енергетске ефикасности Гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу

Радови на адаптацији, санацији, унапређењу енергетске ефикасности и инвестиционом одржавању објекта Гимназије “Светозар Марковић” у Нишу изводе се у циљу побољшања услова коришћења објекта, промене организације простора у делу објекта, поправке и замене појединих оштећених делова инсталације и опреме.

Усаглашавање техничке документације је у завршној фази и у 2022. години очекује се добијање сагласности на техничку документацију од стране Канцеларије за управљање јавним улагањима. Након добијања сагласности почињу активности на реализацији пројекта адаптације, санације и унапређења енергетске ефикасности објекта.

Укупна вредност пројекта: 149.036.553,09 РСД са пдв-ом. Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије.

36. Пројекат реконструкције и надградње објекта социјалне заштите “Душко Радовић” и управе Градске општине Пантелеј

Реконструкција објекта у коме су Дом за децу и омладину „Душко Радовић“, Центар за породични смештај и усвојење и Градска општина Пантелеј обухвата објекат у целисти и

подразумева радове на одвајању ове три постојеће функционалне јединице и побољшању независног рада сваке од њих. Предвиђена је боља организација постојећих одељења и увођење нових услуга Дома за децу и омладину “Душко Радовић” чиме би се задовољиле њихове потребе и захтеви. Код дела објекта који припада ГО Пантелеј предвиђена је реорганизација простора са задржавањем постојећег капацитета, побољшањем квалитета услуга и просторног комфора за запослене. Такође, предвиђено је повећање капацитета Центра за породични смештај и усвајање ради побољшања функционалности и развоја услуга које захтева опсег деловања установе овог типа. Циљ је имплементација савременог приступа и иновација у садржају и стандардима пројектовања.

Израђено је Идејно решење које је добило сагласност Канцеларије за управљање јавним улагањима. Након прибављања сагласности РДИ приступиће се даљој разради техничке документације.

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије.
Процењена вредност пројекта: 758.755.400 РСД без ПДВ-а

37. Балон сала у Основној школи „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду

У дворишту Основне школе „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду изграђена је балон сала за потребе одржавања наставе физичког васпитања. У току је сагледавање могућности и предузимање активности на привођењу објекта намени и прибављању Употребне дозволе.

38. Израда Техничке документације и изградња недостајуће инфраструктуре за потребе пројекта „Сакупљање и прерада отпадних вода у Граду Нишу“

За потребе прикључења како будућих постројења за пречишћавање отпадних вода на локацијама Цигански кључ и Медијана тако и потребних пумпних станица на трасама колектора (Деснообални, Левообални и Сервисни колектор) потребно је изградити техничку документацију и изградити потребну инфраструктуру и то:

Локација централног ППОВ на Циганском кључу:

- Високонапонски кабл за прикључење 35 kV трафостанице
- Телекомуникациони кабл до локације
- Водоводна инфраструктура
- Реконструкција путне инфраструктуре до Приступног пута локацији

Локација ППВ Медијана:

- Изградња 10 kV трафостанице и високонапонског кабла за прикључење

Трасе главних колектора:

- Изградња три 10 kV трафостанице и високонапонских каблова за прикључење трафостаница (Деснообални, Левообални и Сервисни колектор)

Извор финансирања: Буџет Града Ниша

Укупна процењена вредност радова 154 милиона РСД

За 2022. годину одређено 10 милиона динара за пројектовање и 20 милиона динара за изградњу. У 2023. години предвиђено 124 милиона динара.

4.1.7. Развојни домаћи и међународни пројекти

Град Ниш је, посредством Канцеларије за локални економски развој, претходних година покренуо низ пројеката, који ће бити реализовани током ове и наредних година а чији је фокус на оснаживању локалне заједнице и стварању развојне основе за побољшање услова живота грађана. Ови пројекти ће бити реализовани уз финансијску и/или техничку подршку Европске уније и билатералних донатора као што су УНДП, УНОПС, ГИЗ и други, али и уз помоћ финансијских институција као што су Европска инвестициона банка (ЕИБ), Француска развојна агенција (АФД), али и министарства Републике Србије.

Узимајући у обзир свеобухватни концепт локалног економског развоја који није искључиво везан за раст економије, Канцеларија за локални економски развој ће у 2022. години

спроводити пројекте и активности које теже побољшању квалитета живота и унапређењу пословног амбијента:

1. Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора

У склопу пројекта „Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора“, који спроводи Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре уз финансијску подршку Европске инвестиционе банке (ЕИБ) и Француске развојне агенције (АФД), Град Ниш припрема неопходну документацију за прединвестициону и инвестициону фазу пројекта „Урбане регенерације простора градског железничког коридора“ чији ће саставни део бити и „План одрживе урбане мобилности Града Ниша“. На овај начин стварају се услови за дугорочно планирање и капитално улагање у банкарски прихватљиве пројекте саобраћајне инфраструктуре и интервенције у области урбане мобилности.

У првом кварталу 2022.године се очекује да Европска инвестициона банка распише међународни тендер за одабир консултаната за припрему Плана одрживе урбане мобилности. Као резултат пројекта, очекује доношење Плана одрживе урбане мобилности (СУМП), заснованог на свеобухватној дијагнози саобраћајне ситуације и развојног контекста у Нишу, који поставља јасно дефинисане мере за задовољење потреба мобилности грађана и предузећа до периода од 15 година, идентификација могуће опције за промену намене унутар градског железничког коридора и успостављање листа приоритета интегрисаних инвестиција које се могу спровести у року од 5 година након усвајања документа.

2. „Технопарк Србија 2“

Пројекат „Технопарк Србија 2“, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, спроводи Научно технолошки парк Београд, а суфинансирају Влада Швајцарске конфедерације и Град Ниш кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“. Влада Швајцарске конфедерације финансира пројекат у износу 620.000,00 швајцарских франака и то за три конкретне активности:

- развој и спровођење шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја у износу од 10.000-15.000 ЦХФ за 25 стартапова из Ниша;
- пружање подршке која се односи на: процену потреба, развој детаљног пословног модела, позиционирање и промоцију, обуке, мониторинг итд. Научно-технолошког парка у Нишу;
- Подизање капацитета НТП-а у циљу пружања подршке компанијама за промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању, итд. Град Ниш суфинансира пројекат кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“ средствима у износу од најмање 600.000,00 ЦХФ (66.000.000,00 динара), за период 2020-2023. Финансијске обавезе Града Ниша односе се на допринос кроз опремање простора за стартапове (канцеларије, конференцијска салу, дељење простора, заједнички простор), канцеларије за менаџмент, плате за директора и запослене, буџет за режијске трошкове, ИКТ опрему и широкопојасну интернет везу. Нефинансијске обавезе Града Ниша преко Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“ се односе на креирање услова за подизање свести и промоцију културе иновација, развој Научно технолошког парка Ниш у складу са примерима добре праксе на професионалној основи, развој техно предузетништва код младих и запошљавање нових сарадника и запослених на основу јасних критеријума и квалификација у циљу обезбеђеивања елементарних услова за рад Научно технолошког парка Ниш и спровођење пројектних активности.

3. Ботаничка башта

Канцеларија за локални економски развој отпочела је припремне активности за реализацију пројекта успостављања ботаничке баште у Нишу. Ботаничка башта је научно-истраживачка, наставна и културно-просветна установа у којој се налазе колекције биљака које

репрезентују разноврсност и богатство биљног света. Град Ниш би, као велики универзитетски центар и град окружен великим биљним диверзитетом, формирањем ботаничке баште заузео важну улогу у научном, еколошком и културном животу земље. Осим тога, ботаничка башта обогатиће, својим садржајем, туристичку понуду града Ниша а тиме допринети и његовом локалном економском развоју. Како су дефинисане примарне функционалности ботаничке баште, укључујући њену намену, улогу, структуру и карактеристике, као и локацију, у 2022. години биће израђено идејно и урбанистичко решење за предметну локацију путем јавног позива.

4. „Будући градови југоисточне Европе“

Извор финансирања ове петогодишње иницијативе је Европски институт за иновацију и технологију преко ClimateKic-а, којим се планира инклузивна и просперитетна трансформација одабраних делова града у градовима учесницима из југоисточне Европе (Марибор, Сарајево, Скопље, Крижевци и Ниш). У току 2022. године, Град Ниш ће у сарадњи са Научно технолошким парком Ниш радити да сагледавању технолошких и друштвених иновација које се могу тестирати на територији Ниша како би понудили иновативна решења за проблеме Ниша у области климатских промена.

5. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2021. годину

Град Ниш је једна од 67 локалних самоуправа у Србији којима је држава одобрила средства по јавном позиву Министарства рударства и енергетике за енергетску санацију у домаћинствима. Укупна расположива средства подстицаја Града Ниша и МРЕ износе 19.000.000,00 рд (девет милиона су средства ресорног министарства, а десет милиона динара су средства Града). У току 2021. био је расписан јавни позив. У првој половини 2022. године, врши се теренски обилазак подносиоца средстава за Ревидиране прелиминарне ранг листе, утврдити коначна ранг листа, донети Решење о одређивању креајних корисника средстава енергетске санације, потписаи уговори и спровести реализација инвестиције.

6. Суфинансирање мера енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова на територији Града Ниша за 2022. годину

У току 2022. године, Град Ниш ће конкурисати за средства Министарства рударства и енергетике по Јавном позиву за доделу средстава за финансирање Програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова који спроводе јединице локалне самоуправе као и градске општине, ЈП 1/22. Укупна вредност пројекта је 20.000.000,00 од чега се од ресорног министарства потражује 10.000.000,00. Предмет Јавног позива је финансирање Програма који обухватиће следеће мере енергетске ефикасности:

- унапређење термичког омотача путем:
  - (1) замене спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача. Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида,
  - (2) постављања термичке изолације зидова, таваница изнад отворених пролаза, зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору,
  - (3) постављања термичке изолације испод кровног покривача. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова;
- унапређење термотехничких система зграде путем замене система или дела система ефикаснијим системом путем:

- (1) замене постојећег грејача простора (котао или пећ) ефикаснијим,
- (2) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела-радијатора и пратећегприбора,
- (3) уградње топлотних пумпи (грејач простора или комбиновани грејач),
- (4) уградње електронски регулисаних циркулационих пумпи,
- (5) опремањем система грејања са уређајима за регулацију и мерење предате количинетоплоте објекту (калориметри, делитељи топлоте, баланс вентили),
  - уградње соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топлеводе,
  - уградње соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергијеза сопствене потребе, уградње двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем.

7. Пројекат смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора у 2021. години

У склопу јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката смањења загађења ваздуха у Србији пореклом из индивидуалних извора, у 2021. години биће реализоване три мере чији је циљ промена и смањење количине потрошеног енергента кроз примену мера замене неефикасних уређаја за грејање у приватним кућама и то:

- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на пелет;
- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на гас;
- Мера уклањања постојећих уређаја за грејање и прикључење на систем даљинског грејања.

Укупни буџет пројекта је 17.600.000,00 динара, од чега Министарства заштите животне средине финансира пројекат у вредности од 12.600.000,00, док Град Ниш суфинансира у вредности од 5.000.000,00.

8. Пројекат смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора у 2022. години

У склопу јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката смањења загађења ваздуха у Србији пореклом из индивидуалних извора, у 2022. години биће реализовано седам мера чији је циљ промена и смањење количине потрошеног енергента кроз примену мера замене неефикасних уређаја за грејање у приватним кућама и то:

1. Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на пелет
2. Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на гас
3. Мера уклањања постојећих уређаја за грејање и прикључење на систем даљинског грејања
4. Мера замене постојећих уређаја за грејање инвертер клима уређајима
5. Мера замене постојећих уређаја за грејање набавком топлотних пумпи
6. Мера подршке нискотемпературних система грејања (подно грејање, подно-зидно грејање, подно-радијатор грејање)
7. Мере подршке замене постојећих уређаја за грејање модерним и високо ефикасним шпоретима/котловима на дрво и угљ (преко 90% ефикасности) за социјално угрожене категорије

Укупни буџет пројекта је 20.000.000,00 динара, од чега се потражује од Министарства заштите животне средине 15.000.000,00, док Град Ниш суфинансира у вредности од 5.000.000,00.

9. Побољшање енергетске ефикасности зграде Луткарског позоришта у Нишу

Град Ниш је конкурисао на отворени јавни позив програма ЕУ ПРО ПЛУС за изградњу локалне инфраструктуре пројектом Побољшање енергетске ефикасности зграде Луткарског позоришта у Нишу. Пројекат има за циљ да побољша ниво комфора запослених и посетилаца Луткарског позоришта Ниш, пружи запосленима позитивније услове рада и посетиоцима пријатније искуство током представа. Кроз пројекат биће реализован пројекат грејања главне сале као и пројекат одимљавања. Процењена вредност пројекат је 260.746,00 УСД од чега се очекује суфинансирање ЕУ ПРО ПЛУС програма у износу од 190.746,00 УСД или 73,15%.

10. Пројекат пошумљавања у у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2022. години

У склопу Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2022. години биће реализован пројекат пошумљавања следећих локација:

- Прва предвиђена локација за пошумљавање у Градској општини Палилула налази се у улици Светолика Ранковића, на КП 8683/11, у КО Ниш „Бубањ“ површине 3868 m² на којој су формирана два спортска терена, која су ограђена са западне и северне стране према улици формирањем зеленог заштитног појаса и садњом високих лишћара са источне и јужне стране тако је створен је проверен и безбедан амбијент за спортске активности и краћи одмора, а уједно и пријатан амбијент за околно становништво.

- Друга сагледана површина у истој градској општини налази се у МИН-овом насељу на катастарским парцелама број: 17193/1, 17212/5, 17212/6, 17212/7, 1712/4, 17216/3 и 17217/3 КО Бубањ. Површина под озелењавањем износи укупно П-3433,5 m².

- Трећа и четврта сагледана локација се налази у ГО Пантелеј, где је планирана садња лишћарских и четинарских садница у овиру блоковског зеленила у Ул.Књажевачкој северна регулација и Ул Нишавској западна регулација. Планиране су две блоковске површине северна (Ул.Књажевачка) кп.бр 4393/1,4393/15 и 8536 КОПантелеј и источна (Ул. Нишавска) кп.бр. 8549 и 8550 КОПантелеј П1= 3972m² и П2 = 1880,20m² у источном делу комплекса предвиђе за миран одмор и игру деце у густо насељеном урбаном делу насеља. Ради се о новом насељу које је без зеленила где је неопходно успостављање одрживог система зелених површина са осталим делом града.

- Пета планирана локација се налази на територији пери-урбаног насеља Брзи Брод које последњих 10-так година има позитиван раст у смислу демографије и економије нема ни једну уређену површину за игру, рекреацију и одмор.Планирана садња лишћарских и четинарских садница у овиру заштитног зеленила у насељу Брзи Брод непосредно уз обалу реке Нишаве на кп.бр163/9 КО Брзи Брод П1= 1915 m². Простор је предвиђен као парк за одмор и пикник поред реке. У западном делу комплекса сади се дрворед као визуелна баријера у функцији побољшања микроклиматских услова и прављења сенке посетиоцима остали део има функцију ветрозаштитног појаса према насељу. Намена је Парковско зеленило и заштитно зеленило

11. Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, врши припрему за реализацију пројекта „Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш“ који представља проширење сарадње између Републике Србије и Републике Јужне Кореје у области информационах и комуникационих технологија, а који се финансира средствима Владе Републике Кореје преко Националне агенције за информационо друштво Републике Кореје.

Циљ је успостављање информатичко-приступног центра који ће допринети превазилажењу дигиталног јаза кроз подизање информационе писмености и промоцију сарадње путем информационах технологија, кроз едукацију државних службеника нарочито у погледу

коришћења електронских сервиса, слободан приступ интернету за грађане, семинаре и друге активности.

Укупна вредност пројекта је 250.000 ЕУР, који се у пуном износу финансира средствима Владе Републике Кореје и односи се на реконструкцију/санацију објекта и опремање објекта намештајем и ИТ опремом.

Носилац реализације пројекта је Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије. Пројекат финансира Влада Републике Кореје, а спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе и Град Ниш.

12. „ИНО-РЕГ: Иновациони екосистем као покретач регионалне конкурентности Нишавског округа“

Регионална развојна агенција Југ и Град Ниш, уз суфинансирање Развојне агенције Србије, у 2022.години спровешће пројекат којим ће бити дефинисане области у којима Нишавски округ има критичну масу знања, капацитета и компетенција и у којима постоји иновациони потенцијал за позиционирање на глобалним тржиштима, што ће допринети правилном алоцирању ограничених ресурса, већем степену активирања територијалног капитала, стварању подршке у усмеравању рада Научно-технолошког парка и убрзаном економском развоју Нишавског округа а тиме и већој територијалној кохезији Републике Србије.

13. Отпорни и стабилни стартапи као покретач регионалног развоја

Град Ниш и Стартап центар Ниш поднели су заједнички пројекат у оквиру расписаног јавног позива ЕУ ПРО ПЛУС програма за предлоге пројеката за организације за подршку пословања. Укупна вредност пројекта је 55.730 УСД, уз суфинансирање Стартап центра у вредности од 8.000,00 УСД. Пројекат има за циљ да технолошки стартапови, тимови, спиноф и scaleup компаније, испуне свој пун потенцијал и потребу за стварањем иновативних производа, услуга и процеса који ће произвести додатну вредност и подржати брз опоравак привреде од негативног утицаја ЦОВИД 19. Овај пројекат ће изградити вештине технолошких стартапа, тимова, спин-оф и технолошки развојних компанија у области иновативног технолошког предузетништва кроз акцелераторски програм „Школа иновација” и прилагођен менторски програм за сваког од корисника стартап-а, који ће компаније довести до стања приправности за инвестиције и раст. На крају акцелераторског програма „Школа иновација“ стартапови имаће валидиран пословни модел спреман за фазу акцелерације. Такође, пројекат ће повећати капацитет организација за подршку пословања као и ЈЛС у региону да пруже одговарајућу подршку стартап-овима, тимовима, спин-оф и технолошки развојним компанијама у области развоја пословног модела, отпорности, тржишне стратегије, експанзије, интернационализације, финансирања, у циљу стварања стабилних и отпорних стартапа у региону. Кроз пројекат је планирано да се пружи подршка Граду Нишу у развоју модела подршке технолошком предузетништву и прилагођавању мера локалног економског развоја иновацијама и технолошком предузетништву.

14. Пројекат „Tomorrow”

Како би се сагледали главни стубови Енергетске уније, разменила знања и искуства између локалних самоуправа Европе и припремила „Мапа пута енергетске транзиције до 2050“ године, Град Ниш реализује трогодишњи пројекат „Tomorrow“. Пројекат финансира Европска унија у оквиру HORIZON 2020 програма, који се реализује у оквиру партнерства које предводи асоцијација Energy Cities. Укупна вредност пројекта је 1.499.767,50 €, а пројекат се у потпуности финансира средствима Европске Уније, док је вредност пројекта за Град Ниш 79.198,75 €.

15. Унапређење зоохигијене у Нишавском округу

У оквиру пројекта: „Локална самоуправа за 21. век“ и Фонд за међуопштинску сарадњу Министарства државне управе и локалне самоуправе и Швајцарске агенције за развој и

сарадњу (СДЦ), поднет је предлог пројекта „Унапређење зоохигијене у Нишавском округу“. Кроз пројекат је планирано успостављање правног оквира за оснивање заједничког координационог тела у области зоохигијене Ниша, Гадиног Хана и Сврљига, али и јачање постојећих капацитета зоохигијенских служби на територији Града Ниша и општина Гадин Хан и Сврљиг кроз набавку опреме и едукацију.

16. Успостављање јединственог управног места

Канцеларија за локални економски развој ће спровести успостављање јединственог управног места у Градском услужном центру средствима Министарства државне управе и локалне самоуправе. Сврха јединственог управног места је повећање ефикасности, делотворности и економичности рада органа у ситуацијама када је за остваривање једног или више права потребно поступање једног или више органа. Све радње биће извршене на три могућа начина: електронски, путем поште или директно, обараћањем надлежном органу.

17. Отварање података

Канцеларија за локални економски развој планира да у току 2022.године, кроз техничку подршку Канцеларије за ИТ и еУправу наставити са процесом отварања података, тако што ће радити на отварању новог сета податка и јачању атрибута података. Град Ниш ће добити две врсте помоћи: а) Основну – отварање и визуелизација података из области заштите животне средине, здравства, јавне безбедности, јавног интереса, културе, људских права и грађанског друштва (укључује и вере и дијаспору), медија/информисања, образовања, омладине, пољопривреде и руралног развоја, привреде, социјалне заштите, спорта, удружења, урбанизама, просторног планирања и грађевинарства базирану на јавним конкурсима/позивима, а на основу одлука о финансирању/суфинансирању програма/пројеката; б) Напредну – отварање података на основу дефинисаних области и циљева од стране ЈЛС као и учешће на Изазову отворених података.

18. Постизање циљева неутралности деградације земљишта мониторингом и одрживим управљањем контаминираних локацију у Нишу

Град Ниш потражује од Министарства заштите животне средине кроз јавни позив „Додела средстава за суфинансирање реализације пројеката очувања и заштите земљишта као природног ресурса у 2022. години” средства за реализацију пројекта „Постизање циљева неутралности деградације земљишта мониторингом и одрживим управљањем контаминираних локацију у Нишу“ . Укупна вредност пројекта је 9.470.240,00 од чега се од ресорног министарства потражује 7.576.192, 00 динара.

Општи циљ овог пројекта јесте очување површина и функција земљишта као природног ресурса и спречавање и отклањање штетних промена у земљишту које настају као последица хемијског загађења на контаминираним локацијама Електронске индустрије Ниш и Машинске индустрије Ниш.

19. Стратегија интегрисаних територијалних иницијатива

Програм ЕУ ПРО Плус ће пружити техничку подршку у изради ИТИ територијалних стратегија, укључујући подршку у успостављању управљачких механизма за спровођење, праћење и оцену спровођења стратегија, подршку у развијању капацитета за примену инструмената територијалног развоја кроз обуке. Тематски фокус територијалних стратегија је заснован на приоритетним подручјима интервенције дефинисаним у Стратегији одрживог урбаног развоја Републике Србије до 2030. године и приоритетним циљевима кохезионе политике Европске уније.

ИТИ стратегије подразумевају просторни континуитет са посебним територијалним карактеристикама, усаглашеност са важећим територијалним политикама и изворима средстава ЕУ од значаја за финансирање интегралних пројеката у ширим географским подручјима. Време трајања 12 месеци.

20. Средњерочни план

Град Ниш ће у 2022. години радити на изради Средњерочног плана који би у трогодишњем периоду требао да прецизно дефинише активности, утврђене у складу са циљевима и мерама дефинисаним у крвном стратешком документу – Плану развоја Града Ниша за период 2021-2027.година.

21. Иницијатива за урбану мобилност Западног Балкана

Међународна банка за обнову и развој (ИБРД) и Међународна финансијска корпорација (ИФК) – заједно Група Светске банке (WBG) су укључиле Град Ниш у Иницијативу за урбану мобилност која ради са десет највећих градова у региону Западног Балкана, и која се имплементира у партнерству са аустријским Савезним министарством финансија и швајцарским Државним секретаријатом за економске послове SECO. Пројекат ће радити са локалним и националним властима на идентификацији низа могућности за мобилизацију приватних и јавних финансија за подршку пројектима урбане мобилности. Кроз пројекат биће идентификовано низ потенцијалних пројеката који ће подржати шире економске, друштвене и еколошке аспирације грађана Ниша и која ће служити као основа за инвестиционо планирање између Владе Србије и ИБРД-а, који ће подржати улагања у инфраструктуру мобилности на нивоу локалне самоуправе.

4.1.8. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања

Развојна агенција Србије (РАС) www.ras.gov.rs је владина организација која нуди широк спектар услуга, укључујући подршку директним улагањима, подстицај конкурентности и промоцију извоза, као и спровођење пројеката који имају за циљ економски и регионални развој. Како би се сви делови Србије развијали равномерно, РАС у својој мрежи има 16 акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА) а једна од њих - РРА ЈУГ (www.rga-jug.rs) се налази у Нишу и са њом се интензивно сарађује при реализацији програма.

РАС, у сарадњи са Министарством привреде, спроводи Програм интернационализације привредних друштава и предузетника у 2022. години у циљу креирања услова за остваривање извозних послова. РАС расписује јавне позиве за учешће по Програму, односно, излагање на сваком сајму појединачно у оквиру националног штанда Србије. Укупно је планирано 15 сајмова: општи привредни сајмови, сајмови прехрамбене индустрије, сајмови вина, сајмови робних марки, сајам индустријске технологије.

Министарство привреде објавило је 24. јануара 2022. јавне позиве за три програма подршке микро, малим и средњим предузећима и предузетништву у Србији за које је укупно опредељено 600 милиона динара бесповратних средстава:

- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за жене предузетнице и младе до 35 година старости, у укупном износу од 100 милиона динара,
- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању, који су регистровани најраније две године у односу на годину подношења захтева, у укупном износу од 150 милиона динара.

Средства за ова два програма су намењена за куповину опреме и доставних возила, текуће одржавање пословног и/или производног простора и оперативне трошкове највише до 20% у структури укупног улагања.

- Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте, у укупном износу од 350 милиона динара, су намењена за:

- куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора, који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала;
- куповину нових или половних (не старијих од пет година) машина и опреме, укључујући алате, као и за доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње. Средства се не могу користити за набавку ручног алата, односно лаког теретног возила врста Н1;
- трајна обртна средства, највише до 10% укупног инвестиционог улагања;
- набавку софтвера и рачунарске опреме.

Програме спроводе Министарство привреде и Фонд за развој, а представљају комбинацију бесповратних средстава и повољних кредита Фонда.

Нови јавни позив за Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача (МНК) биће расписан и у 2022.години, па ће прилику да постану партнери великих међународних компанија добити фирме које послују у сектору електричних и електронских система, аутомобилској, металској, гумарској и пластичарској индустрији, као и предузећа која производе кућне апарате.

Фонд за развој Републике Србије, (www.fondzarazvoj.gov.rs), путем кредита, пружа финансијску подршку предузетницима, ММСП и великим привредним друштвима: од 300.000 динара за предузетнике и 1.000.000 за привредне субјекте за набавку опреме, машина, постројења, изградњу и куповину производног или пословног простора. Максимални износ по једном привредном субјекту са свим његовим повезаним лицима у току календарске године може бити до 250.000.000 динара. Заинтересовани могу да аплицирају за новац током године.

Биће покренут програм набавке нове опреме за мала и средња предузећа, који ће спроводити Министарство привреде, РАС и одабране банке, као и субвенционисани инвестициони кредити преко Европске инвестиционе банке.

Током године спроводиће се финансијска подршка за ефикализацију, где фирма преко Пореске управе, може остварити право на 100 евра субвенције по сваком пријављеном пословном простору и 100 евра по фискалној каси.

Фонд за иновациону делатност (www.inovacionifond.rs) реализује: Програм раног развоја, намењен младим предузећима који развијају технолошку иновацију за којом постоји потреба на тржишту, Програм суфинансирања иновација, којим се подржавају мала и средња предузећа у развоју нових производа, услуга и технологија са високом додатом вредношћу и Програм сарадње науке и привреде, кроз заједничке развојне пројекте развија нове производе и услуге, односно иновативне технологије са тржишним потенцијалом.

Покренут је нови програм подршке (финансијске и менторске) за перспективне тимове и микро предузећа Паметни почетак, који је намењен развоју прототипа или минимално одрживог производа. Тимовима и микро предузећима су за појединачне пројекте на располагању **бесповратна средства у износу до 30.000 евра.**

У сарадњи са Владом Србије и уз подршку компаније Philip Morris, у периоду 2020 – 2023. NALED реализује StarTech – програм подршке за иновацију и трансформацију малих и средњих предузећа, у циљу дигитализације пословања и улагања у развој иновативних производа и услуга како би се освојила нова тржишта.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће пружати стручну помоћ у промовисању ове мере у складу са постојећим механизмима подршке који су прошли законом утврђену процедуру, те се за ове намене неће издвајати средства из буџета.

4.1.9. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша

Град Ниш је, на бази прописаних критеријума, решењем Министарства привреде, проглашен за туристичко место прве категорије.

Усвајањем Плана развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („ Службени лист Града Ниша 36/2021) као приоритетни циљ 1.4. дефинисан је циљ, који се односи на **Унапређење и промоцију туристичке понуде и потенцијала Града Ниша**, у оквиру којег су дефинисане следеће мере:

1.4.1 Унапређење туристичке презентације Нишке Тврђаве

1.4.2 Подршка развоју туристичке инфраструктуре Нишке Бање

1.4.3 Уређење излетишта

1.4.4 Туристичка презентација споменичког наслеђа

1.4.5 Заштита и ревитализација Старог нишког гробља

1.4.6 Уређење бање Топило

1.4.7 Побољшање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу-адреналинског туризма

1.4.8 Изградња и увођење нових туристичких инфо и визиторских центара на важним локацијама

1.4.9 Улагање у туристичку инфраструктуру заштићених добара (Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, Сува планина, Лалиначка слатина)

1.4.10 Постављање и прилагођавање туристичке сигнализације и ознака, туристичко мапирање и дигитализација обележавања културно историјских споменика и туристичких локалитета и естетско уређење града и локалитета

1.4.11 Унапређење и развој туристичких манифестација.

Реализацијом ових мера, у поменутом периоду, ће се остварити овај приоритетни циљ.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину планирани су капитални издаци за изградњу Аква парка, изградњу "Терми Кулиште" у Нишкој Бањи и Побољшавање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу (партерно уређење улаза у Церјанску пећину, постављање надстрешница на полетиштима за параглајдинг), што је сагледано и Одлуком о усвајању Плана капиталних инвестиција Града Ниша за период од 2021. до 2024. године.

У складу са годишњим програмом рада **Туристичке организације Ниш(ТОН)**, биће реализоване активности на: брендирању и активној промоцији Ниша као туристичке дестинације; промоцији потенцијала на сајмовима у земљи и иностранству; давању подршке организацији Међународног сајма туризма у Нишу и осталих манифестација као и на реализацији издавачке делатности.

Средства су планирана за учешће на Међународном сајму туризма у Београду, промоцију туристичких потенцијала и понуде града и околине у суседним земљама попут Северне Македоније, БиХ, Црне Горе, итд. Планира се учешће са ТОС на свим већим међународним сајмовима туризма у Лондону, Москви, Берлину, Кини, Истанбулу и сл.

Планиран је и наставак туристичке промотивне кампање „Бирам срцем, бирам Ниш“ у земљи, као и учешће на догађајима од значаја за туристички развој и промоцију града и околине.

ТОН планира да се прикључи актуелној промотивној кампањи Туристичке организације Србије која се заснива на промоцији туристичких потенцијала градова у Србији, као и на промоцији манифестација које из године у годину заузимају све значајнијеместо на Европској мапи фестивала. Идеја је да се презентује најбоље из Ниша у градовима региона

4.1.10. Подстицање развоја пољопривреде

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша на годишњем нивоу утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава која су одређена за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој Града Ниша у оквиру Програма 5 – Пољопривреда и рурални развој. Програмом за 2022.годину се планира реализација следећих мера:

Мере директних плаћања - Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Мере кредитне подршке - Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Мере руралног развоја:

- Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
- Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде
- Управљање ризицима
- Органска производња
- Спровођење локалних стратегија руралног развоја
- Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга
- Подршка младима у руралним подручјима
- Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања

вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима.

Посебни подстицаји:

- Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју.

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности, кроз повећање продуктивности газдинства и смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Управа за имовину и одрживи развој у току 2022. године планира и спровођење активности на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта, организовање пољочуварске службе и подизање нивоа заштите од поплава на водоточима другог реда и спровођење активности које обухватају стручно – саветодавну подршку пољопривредним газдинствима и сеоском становништву.

4.1.11. Нефинансијска подршка почетницима у пословању

Акредитована Регионална развојна агенција Југ, у оквиру својих активности које спроводе сертификовани запослени, у циљу пружања подршке предузетницима, а нарочито

почетницима у пословању, нуди нефинансијске услуге кроз: пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг.

Саветодавне услуге се односе на: помоћ при припреми бизнис плана и његову израду, дефинисање кључних елемената бизнис плана, помоћ при формирању конкурсне документације, провера исправности, тачности и комплетности конкурсне документације. Услуге обуке РРА Југ врши из следећих модула: Обука за почетнике у пословању, Финансијско управљање - Основни ниво, Бизнис план и преговарање са банкама, Маркетинг и продаја.

Менторинг спроводе сертификовани ментори запослени у РРА Југ, са циљем да помогну власнику/директору/менаџеру привредног субјекта да препозна и схвати кључну тачку потенцијала свог пословања и уз савете и подршку ментора изради и примени акциони план који би требало да доведе до бољих пословних резултата.

Захтеви привредних субјеката, чији су оснивачи прошли бесплатну обуку за започињање пословања по Програму стандардизованог сета услуга за МСПП, који се реализује преко АРРА, имају предност при конкурисању код Министарства привреде.

РРА Југ такође учествује у промотивним активностима, које се односе како на промоцију предузетништва тако и на пружање подршке ММСПП за различите програме, које спроводе Министарство привреде, РАС, Фонд за иновациону делатност Србије.

4.2. Подстицање запошљавања

Подстицање запошљавања остварује се кроз сарадњу релевантних националних институција, локалне самоуправе и Националне службе за запошљавање, привредних субјеката, цивилног сектора и других заинтересованих субјеката.

4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. година (ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на трогодишњем нивоу у локалној заједници.

ЛАПЗ је израдила Канцеларија за локални економски развој Града Ниша, уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање (НСЗ) - Филијала Ниш, Привредном комором Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, малим и средњим предузећима, организацијама цивилног друштва и другим партнерима.

По добијеном позитивном мишљењу Локалног савета за запошљавање, Локални акциони план запошљавања донела је Градоначелница Града Ниша и он је објављен у Службеном листу Града Ниша бр.34/2021.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2021-2023. годину, програми или мере активне политике запошљавања, који су се суфинансирани удруживањем средстава из буџета Републике Србије и буџета Града Ниша, а предвиђени износи по мерама од стране Града били су: за Програм стручне праксе 4.000.000,00 динара, за Субвенције за samozapoшљавање 9.000.000,00 динара, за Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих 9.000.000,00 динара, Програм јавних радова - суфинансирање 2.000.000,00 динара, за Програм приправника за незапослена лица са средњим нивоом квалификација 4.500.000,00 динара, Програм јавних радова-самофинансирање 5.500.000,00 динара, што укупно износи 34 милиона динара.

За реализацију програма и мера предвиђено је суфинасирање средствима из републичког фонда, по одобравању захтева јединици локалне самоуправе. Услов за одобравање је да локална самоуправа обезбеди више од половине средстава за финансирање одређеног програма или мере.

У току 2021.године укупно је утрошено 58.750.564,24 динара за све програме и мере, што износи 96% реализације. Укупан број ангажованих лица по свим мерама је 281. Кроз програм јавних радова ангажовано је 26 лица, кроз програм субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих ангажовано је 94 лица, субвенције за samozapoшљавање добило је 91 лице, кроз програм стручне праксе ангажовано је 30 лица, док је програм приправника са средњим степеном стручне спреме прошло 4 лица. Кроз програм јавних радова средствима из буџета Града Ниша у целости, уз техничку подршку Националне службе за запошљавање, ангажовано је 36 лица. С обзиром да је за програм приправника са средњим степеном стручне спреме било најмање интересовања, дошло је до прерасподеле средстава и иста су реализована за програме где је постојало веће интересовање и то за програм субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих и за субвенције за samozapoшљавање.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину („Службени лист Града Ниша“, број 124/2021),

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину („Службени лист Града Ниша“, број 124/2021), у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 397; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 15.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

Износ средстава из Буџета РС, као и износ укупних средстава из буџета Града и буџета РС, утврдиће се Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања, који ће се закључити између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша, након одобравања захтева за суфинасирање. Уколико би се у току реализације програма и мера предвиђених ЛАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за поједине програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средства ће се преусмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

Програме и мере предвиђене Локалним акционим планом реализоваће Град Ниш преко Канцеларије за локални економски развој и уз активно учешће Локалног савета за запошљавање, у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш.

4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша

Национална служба за запошљавање ће током текуће године, средствима из републичког буџета, у складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године реализовати следеће програме и мере активне политике запошљавања:

1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање
2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере
3. Мере активног тражења посла
4. Додатно образовање и обука:

- 4.1. Стручна пракса
- 4.2. Приправништво за младе са високим образовањем
- 4.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем
- 4.4. Стицање практичних знања
- 4.5. Обуке за тржиште рада
- 4.6. Обуке на захтев послодавца – за незапослене
- 4.7. Обука за потребе послодавца за запосленог
- 4.8. Функционално основно образовање одраслих
5. Субвенционисано запошљавање и samozapošljavanje:
  - 5.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама; старији од 50 година који имају статус вишка запослених; Роми; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; дугорочно незапослени; жртве породичног насиља.
  - 5.2. Подршка samozapošljavanju
  - 5.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства
6. Јавни радови и јавни радови за ОСИ
7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом, које се запошљавају под посебним условима
8. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЈАПЗ).

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени националним акционим планом, које ће током 2022. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће промовисати и пружати стручну помоћ у припреми и реализацији ових мера.

4.3. Привлачење инвестиција

Један од битних фактора бржег и континуираног економског развоја је обезбеђивање додатног капитала за улагање у економски развој као и привлачење директних инвестиција, пре свега на бази ресурса и потенцијала којима Град располаже и које је спреман да, у границама надлежности и ингеренције локалне самоуправе, понуди инвеститорима.

Због тога је промоција ресурса и брендирање Града Ниша као атрактивног и пожељног места за улагање од великог значаја за укупни економски раст.

Привлачењу директних инвестиција доприноси и постојање значајних индустријских зона:

У својини Града Ниша је инфраструктурно опремљена зона "Лозни калем" у Нишкој Бањи са планом да буде пословно-производно-трговински и туристичко-рекреативно-здравствено-пословни комплекс. У тој зони је реализована директна страна инвестиција са могућношћу проширења, односно изградње друге фазе („Integrated MicroElectronics Incorporated“).

У плану је наставак развоја индустријске зоне на Булевару Димитрија Туцовића. Након реализације друге фазе компаније Leoni и запошљавања још већег броја људи, реализације прве фазе компаније Xingy, започело се и са припремама за реализацију друге фазе ове

компаније као и нове кинеске инвестиције из области аутомотив индустрије - компаније Yusei.

Потенцијална индустријска зона „Запад 1“ по плану представља пословно-производно-трговински комплекс, чија се атрактивност и конкурентност повећавају изградњом булеварске саобраћајнице у наставку улице Ивана Милутиновића западно према ауто путу али и саобраћајнице која ће повезати индустријску зону на Булевару Димитрија Туцовића са делом планиране радне зоне „Запад 1aZ“ у близини ранжирне станице "Поповац". У наредном периоду је планирано инфраструктурно опремање локације.

Индустријска зона „Север 2“ код Комренске петље на улазу у град, такође је по плану пословно-производно-трговински комплекс где ће се у наредном периоду радити на припреми пројектне документације за потребе инфраструктурног опремања, решавања имовинско – правних односа и изградње, обзиром да на поменутом подручју неколико страних компанија планира изградњу својих производно-пословних објеката.

4.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша

Влада Републике Србије је донела Уредбу о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања ("Сл. гласник РС", бр. 1/2019), која је ступила на снагу 19. јануара 2019. године.

Овом Уредбом ближе се уређују критеријуми, услови и начин привлачења директних улагања, вођења евиденције о одабраним подстицајима, као и друга питања од значаја за привлачење директних улагања.

Уредбом је дефинисано шта се подразумева под: директним улагањима, инвестиционим пројектом, улагачем, корисником средстава подстицаја, малим привредним субјектом, средњим привредним субјектом, а шта под великим привредним субјектом. Такође, дефинисано је шта су улагања у материјална и нематеријална средства, нови запослени повезани са инвестиционим пројектом, јединствени инвестициони пројекат, степен развијености јединице локалне самоуправе у којој се реализује инвестициони пројекат, период реализације инвестиционог пројекта, уговорена зарада, опрема која се увози по основу улога улагача, опрема коју велико привредно друштво увози по основу улога улагача, а који је корисник средстава по уговору о додели средстава подстицаја, услуге сервисних центара и подршка пословним операцијама. Истовремено, уредбом је прецизирано шта су оправдани трошкови.

Уредбом се ближе одређује:

1. Висина средстава подстицаја и право на учешће у поступку доделе средстава подстицаја:

- Извори и намена средстава за привлачење директних улагања,
- Право на учествовање у поступку доделе средстава,
- Изузимање од права на доделу средстава,
- Привредна друштва којима се могу доделити средства,
- Максимални дозвољени износи средстава.

2. Дозвољеност доделе и услови за доделу средстава:

- Средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања у материјална и нематеријална средства износе најмање 500.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 50 нових запослених на

неодређено време односно отварање најмање 50 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;

- Услови за доделу средстава
- Рок за реализацију инвестиционог пројекта
- Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката

3. Врста и висина средстава која се могу доделити

- Подстицаји за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом
- Подстицаји за оправдане трошкове улагања у основна средства
- Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте.

За Град Ниш, који је разврстан у прву групу развијености, могу се доделити врста и висина средстава и то:

- **За подстицај за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом**

Кориснику средстава који отвори нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, одобравају се средства у висини од 20% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе, а у максималном износу од 3.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту.

- **За подстицај за оправдане трошкове улагања у основна средства**

Кориснику средстава који реализује инвестициони пројекат у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа средстава из члана 13. ове уредбе у висини до 10% оправданих трошкова улагања у основна средства.

- **Додатни подстицаји за радно интензивне инвестиционе пројекте**

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 10% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 15% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 20% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 1000 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у апсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

4.3.1.1. Улагања од посебног значаја за Републику Србију

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте:

- улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у прву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје;
- улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности. Одлуку којом се утврђује развојни приоритет јединице локалне самоуправе доноси скупштина или веће јединице локалне самоуправе, а ако се улагање реализује на територији више јединица локалне самоуправе одлуком коју доносе надлежни органи тих јединица локалне самоуправе утврђује се заједнички развојни приоритет уз претходно прибављено мишљење Агенције;
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

На улагања од посебног значаја примењују се критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката из члана 12 ове уредбе.

За улагања од посебног значаја средства се додељују на основу оправданих трошкова бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом или оправданих трошкова улагања у основна средства или комбинацијом ове две методе обрачуна оправданих трошкова, под условом да тако израчунати износ средстава не прелази најповољнији износ који произилази из примене једног или другог метода обрачуна.

Износ средстава за улагања од посебног значаја не сме премашити горњу границу до које је дозвољено доделити државну помоћ у складу са чланом 8. ове уредбе и правилима за доделу државне помоћи.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава и постојеће механизме подршке у складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом. Град Ниш неће из буџета издвајати средства за ове намене.

4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности

4.3.2.1. Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта са накнадом или/и без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта прописано је Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – испр. 64/10 – одлука УС 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС 50/2013 – одлука УС 98/13 – одлука УС 132/14 и 145/14), а реализује се

путем Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услови, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, бр. 88/15, бр. 46/17 и бр. 30/18).

У складу са чл. 1. наведене уредбе ближе се прописују услови, начин и поступак под којима се врши размена грађевинског земљишта у јавној својини, начин и услови за улагање грађевинског земљишта ради остваривања јавно-приватног партнерства, услови, начин и поступак под којима се може отуђити грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, када се ради о испуњавању уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона којим се уређује планирање и изградња, по основу уговора у коме је Република Србија једна од уговорних страна, када се ради о међусобном располагању између власника грађевинског земљишта у јавној својини, као и када се може отуђити или дати у закуп грађевинско земљиште по цени, односно закупнини која је мања од тржишне цене, односно закупнини или отуђити или дати у закуп без накнаде, када се ради о реализацији пројеката за изградњу објеката од значаја за Републику Србију, као и услове и начин под којима јединица локалне самоуправе може отуђити неизграђено грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, ако се ради о реализацији инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој.

Град Ниш и КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру и неће из буџета издвајати средства за ове немене.

Предмет отуђења или давања у закуп је неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини, осим у случају размене, када је предмет отуђења и изграђено и неизграђено земљиште у јавној својини.

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта спроводи се путем јавног огласа или јавним надметањем.

Размена непокретности се такође сматра отуђењем грађевинског земљишта.

Тржишна вредност грађевинског земљишта се утврђује у складу са законом којим се уређује јавна својина.

Државну помоћ у конкретном случају представља вредност отуђеног грађевинског земљишта, односно разлика закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

4.3.2.2. Поступак отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, на коме је власник аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, спроводи орган кога одреди аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и овом уредбом.

Предмет отуђења, односно давања у закуп испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде је катастарска парцела, односно катастарске парцеле неизграђеног грађевинског земљишта.

Ако је пре отуђења потребно спровести препарцелацију, односно парцелацију, заинтересовани субјект може финансирати израду пројекта препарцелације, односно парцелације, уз сагласност власника грађевинског земљишта у јавној својини. У случају да заинтересовани субјект не буде изабран као најповољнији понуђач, трошкове поступка препарцелације, односно парцелације том субјекту надокнађује најповољнији понуђач.

Услови и начин отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, врши се у складу са Уредбом.

Ради остваривања јавно-приватног партнерства, неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини може се дати у закуп без накнаде приватном партнеру на рок на који је закључен јавни уговор, на начин и под условима садржаним у Закону о јавно - приватном партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11).

Давање непокретности у закуп, односно на коришћење реализује се у складу са Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда ("Службени гласник РС", број 16 од 5. марта 2018).

4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања

Чланом 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр.89/2015 и 95/2018) је предвиђено да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Мере за подстицање конкурентности из члана 17. Закона о улагањима садрже нарочито следеће елементе:

- опредељивање органа, као јединице за подршку улагањима из члана 15 овог Закона
- јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја
- успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом
- поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања
- уравнотежавање локалног тржишта рада
- развој комуналне и локалне економске инфраструктуре
- коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације
- прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.

У складу са чланом 20. Закона о улагањима, јасно су дефинисани субјекти подршке улагањима, а један од субјеката је и јединица локалне самоуправе преко јединице за локални економски развој и подршку улагањима.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2 је уређен делокруг рада Канцеларије која између осталог обавља послове припрема и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Град Ниш инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, а они представљају начин на које се државна помоћ додељује одређеном привредном субјекту, односно начин на који се одређена државна помоћ остварује и спроводи.

Тренутно су различитим одлукама Града Ниша дефинисани механизми и могућности за коришћење финансијских подстицаја на територији Града Ниша у погледу плаћања локалних такси, накнада и доприноса. Доношењем одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања на првом месту биће дефинисани сви расположиви подстицаји, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности из Одлуке.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима, у складу са Законом о улагањима, истовремено промовише распоређивање средстава, пружа административно-техничку и стручну помоћ и надлежна је за припрему и спровођење Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

4.3.4. Директне инвестиције

Град Ниш је, као један од могућих начина достизања циљева локалног економског развоја, изабрао и привлачење инвестиција захваљујући свом повољном географском положају, квалификованој радној снази, планској документацији којом располаже, инфраструктури али и ефикасној администрацији.

У складу са Законом о улагањима послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима управо обавља Канцеларија за локални економски развој. Канцеларија за локални економски развој бави се подстицањем привлачења улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача и пружа стручну помоћ и подршку улагачу да улагање реализује. Исто тако, у циљу привлачења улагања успешно сарађује са надлежним републичким, регионалним и локалним институцијама из области економског развоја, пословним удружењима и цивилним сектором, а посебно са Развојном агенцијом Србије. Практично, Канцеларија је на себе преузела све професионалне и оперативне послове у вези са стварањем услова за привлачење нових инвестиција и прикупљање информација које се тичу локалног инвестиционог амбијента. Осим тога, Канцеларија се бави промоцијом инвестиционих потенцијала Града, директном подршком реализацији инвестиционих пројеката али и постинвестиционом подршком (aftercare) а све у циљу пружања ефикасне подршке инвеститору приликом улагања. Канцеларија реализује и мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике. Поред послова на идентификацији и прикупљању свих неопходних информација, вођења база података, локација, реализованих инвестиција и инвестиција у поступку реализације, Канцеларија за локални економски развој, када су потенцијалне инвестиције у питању, улаже исту енергију и рад као код пројеката који су у реализацији. Канцеларија одговара на сваки упит, прикупља информације о потенцијалним локацијама, и припрема потребне информације о поступку, капацитетима, трошковима и евентуалним подстицајима за реализацију, организује време за посету, обилазак, презентује инвестиционе потенцијале града и др.

Успешност досадашње сарадње са инвеститорима најбоље се огледа у броју отворених нових радних места, као и у максимално скраћеном времену потребном за реализацију greenfield и brownfield инвестиција. Оне се реализује кроз константну комуникацију Канцеларије која остварује контакте са представницима домаћих и страних инвеститора и Града, што укључује сарадњу са свим надлежним управама и службама, јавним предузећима и Националном службом за запошљавање.

Канцеларија је до сада успешно реализовала бројне инвестиције које су као резултат дале нове фабрике у Нишу у којима је посао нашло близу 10.000 радника, уз још око 4.000 нових радних места у периоду до коначне реализације пројеката.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој тренутно раде на више од 70 потенцијалних инвестиционих пројеката.

У току је реализација пројеката као што су:

1. INTEGRATED MICRO ELECTRONICS (IMI)

Канцеларија за локални економски развој и пројекте водила је и континуирано прати реализацију инвестиције компаније Integrated Microelectronics Incorporated, вредне 32.329.000,00 евра, као и развој ове фабрике у Нишу. Фабрика тренутно упошљава 360 радника, али се очекује запошљавање укупно 1250 људи. Након што је руководила комплетним пројектом реализације инвестиције, КЛЕР је наставила да обавља редовне „after care“ активности у виду координације примене епидемиолошких мера за време процеса производње у фабрици у време ванредног стања. Осим тога, организовала је и састанке менаџмента компаније, Града и потенцијалних нових инвеститора компанији ради добијања комплетних информација о току реализације једног инвестиционог пројекта у Нишу из прве руке инвеститора. У 2022. години Канцеларија за локални економски развој наставља да прати реализацију инвестиције у циљу проширења постојећих активности, обзиром да је компанија IMI виртуелни члан Научно-технолошког парка Ниш те да је заинтересована да инвестира озбиљна средства у области Power Module Assembly Plant због чега се налази у поступку избора локације за реализацију пројекта. Чињеница је да је један од кључних елемената који ће утицати на избор локације расположивост кадрова из области електронике, физике и материјала, те у сарадњи са Универзитетом и повезивањем са факултетима и успостављању сарадње радиће се у наредном периоду.

Реализацијом напред наведеног, створиће се нови услови за диверсификацију постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, иницирању сарадње компаније и градских и републичких предузећа и установа, решавању текућих проблема у пословању.

2. JOHNSON ELECTRIC

Након успешно реализоване прве и друге фазе, као и треће „А“ фазе и изграђених 25.000 м² производног простора, паркинга, надстрешнице и резервоара, односно постројења за азот, у току су припремне радње за почетак реализације треће „Б и Ц“ фазе. Као и за претходне две фазе, Канцеларија је задужена да прати и координише процедуре за реализацију треће „Б и Ц“ фазе које подразумевају изградњу нове фабрике површине 16.000м². Процењена вредност инвестиције је 50.000.000 евра у наредних пет година. У фабрици је тренутно 2.200 заопслених, од укупно планираних 3.400 радних места, након реализације свих фаза. КЛЕР је пратила процедуру израде и усвајања урбанистичког пројекта, спровођење пројекта парцелације и уписа у Катастру. Такође, Канцеларија је пружила подршку ради реализације пројекта изградња магацина за смештај запаљивих материја.

У наредном периоду Град Ниш ће кофинансирати измештање постојеће инфраструктуре са парцеле инвеститора, доградити тротоаре и организовати нове линије градског превоза. Канцеларија за локални економски развој наставиће да ради на охрабривању за унапређење постојећих активности, обзиром да је компанија заинтересована за проширење својих капацитета у непосредној околони своје фабрике чиме ће стварити услови да у складу са урбанистичко - планском документацијом инвеститор реализује своје планове а што ће довести до диверсификације постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, решавање текућих проблема у пословању итд.

3. LEONI

Канцеларија за локални економски развој Града Ниша од почетка прати реализацију инвестиције немачке компаније LEONI BORDNETZ – SYSTEME GMBH у Нишу. Компанија послује на 8,4 хектара у индустријској зони „Запад“, КП дом. У нишком Леонију тренутно ради 1895 радника, док је планирани број радника 2200. Фабрика у Нишу се бави производњом кабловских сетова за купца BMW, производњом електричних уређаја и склопова. Вредност инвестиције је 22.000.000,00 €.

КЛЕР је координисала активностима на измештању 35кV кабла из комплекса инвеститора изградњи нове трафо станице 35/10кV која је омогућила прикључење нове фабрике али и оспособила ширу индустријску зону која ће омогућити долазак других потенцијалних инвеститора на овом подручју а све у сарадњи са ЕПС-ом и Заводом за урбанизам.

Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду.

4. ZUMTOBEL GROUP

Канцеларија за локални економски развој руководила је комплетном реализацијом инвестиције аустријске компанија Zumtobel Group која је отворила своју прву фабрику у Нишу на површини од 40 000 квадратних метара.

Компанија послује кроз два ентитета: Zumtobel СРБ у коме ради 472 радника и Tridonic који запошљава 221 радника. Очекује се да ова компанија запосли укупно 1.100 радника. Укупна вредност инвестиције је 30 милиона евра.

Канцеларије је радила на прибављању решења о одобрењу за извођење радова реконструкције објекта и координисала доношење одлуке о изради Студије и процени утицаја на животну средину и заједно са градом обезбедила радове на реконструкцији постојеће саобраћајнице са источне стране комплекса.

Канцеларија одржава континуирану комуникацију са инвеститором, посредник је у решавању свих њихових захтева у најкраћим роковима. Инвеститор је најавио проширење и доградњу постојећег објекта у источном делу парцеле на чему ће се радити у наредном периоду уз подршку Канцеларије.

У току 2022. године Канцеларија за локални економски развој наставиће да пружа подршку инвеститору у решавању текућих проблемаи да иницира проширење постојећих активности.

5. XINGYU AUTMOTIVE LIGHTING

Инвеститор из Кине који се бави производњом ЛЕД расвете фарова за познате аутомобилске произвођаче је реализовао прву фазу greenfield инвестиције у износу од 60.000.000,00 € а планирано је запошљавање до 1.000 радника у току петогодишњег периода.

Грађевинска дозвола за изградњу фабрике је издата у марту 2020. године када су званично и отпочели радови на изградњи. Током 2020. године Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су координисали и управљали овим пројектом који је у фебруару 2020. године Закључком Владе Републике Србије проглашен пројектом од националног значаја.

Град Ниш је у року је изградио недостајућу инфраструктуру на локацији, саобраћајницу, осветљење, водовод и канализацију. У марту 2021. године завршена је изградња фабрике, а компанији је издата дозвола за пробни рад, док се издавање употребне дозволе очекује у наредном периоду.

Започета је рализација друге фазе а инвеститор је прибавио земљиште чиме се у наредном периоду очекује израда пројектно техничке докуменатције и прибављање свих дозвола за изградњу, док ће Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој заједно са Владом РС радити на припреми и изградњи недостајуће инфраструктуре како би се комплекс у потпуности завршио.

6. SPINTEC PRECISION

Инвеститор "Spintec Precision" из Хонг Конга започео је производњу металних делова и зупчаника за потребе компаније "Johnson Electric".

У комплексу фабрике "Јастребац" инвеститор је у поступку лизинга изнајмио складиште површине 1.250 м² са припадајућом земљом на две године са могућношћу продужетка и куповине објекта и земљишта.

Вредност инвестиције је 6.600.000,00 €.

У наредном периоду, очекује се изградња саобраћајнице према важећем урбанистичком плану која ће повезати Булевар Хероја са Кошара и индустријски комплекс у коме инвеститор егзистира чиме ће се омогућити повезивање фабрике на градску канализациону мрежу што ће инвеститору омогућити проширење капацитета и упошљавање нове радне снаге (тренутно инвеститор запошљава 75 радника).

7. FAZI D.O.O.

Домаћа компанија за производњу електронских уређаја, софтверских производа и ЛЕД дисплеја. Послује у радној зони Север, у објекту који је у својини компаније.

Инвеститор је, због проширења капацитета, формирао нову грађевинску парцелу пројектом препарцелације, израдио пројектно – техничку документацију и прибавио све неопходне дозволе за реконструкцију и доградњу постојећих објеката.

Инвеститор планира да у току 2022. године упосли 50 ИТ инжењера.

Вредност инвестиционих радова: 500.000,00 до 1.000.000,00 €.

У наредном периоду очекује се почетак изградње а Канцеларија за локални економски развој ће пратити реализацију планиране инвестиције и пружити сву неопходну подршку.

8. MILŠPED

Домаћа компанија "Милшпед" је започела реализацију велике логистичке развојне зоне на аеродрому и интермодалног логистичког центра.

Вредност инвестиције оквирно износи 12.000.000,00 €.

Компанија је југозападно од аеродрома према Поповцу формирала комплекс и започела радове. Поред кофинансирања израду Плана детаљне регулације за предметно подручје из 2020. године, инвеститор финансира и пројектовање и изградњу недостајуће инфраструктуре.

Пројекат се реализује у три фазе:

- Изградња интермодалног терминала за контејнере (I фаза),
- изградња магацинског простора од 15.000 м² (II фаза),
- изградња складишног простора од 15.000 м² са колосеком (III фаза).

Током 2022. године очекује се даље спровођење плана и издавање неопходних дозвола за изградњу II фазе, као полагање електроенергетских каблова, реконструкција постојеће ТС изградња приступних саобраћајница а Канцеларија ће наставити да прати ову инвестицију и пружи су неопходну подршку пројекту који је од великог значаја за град Ниш и регион.

9. YUSEI

Компанија из Кине, добављач је компоненти за фабрику „Xingyu“ а основна делатност им је производња пластичних компоненти за унутрашњост аутомобила. Вредност инвестиције је 20 милиона евра. У току су припремне радње за почетак реализације „greenfield“ инвестиције, изградње прве фазе, производног објекта површине 15 000м² у непосредном окружењу компаније „Xingyu“. Друга фаза пројекта би била производни објекат од 10 000м². Планирани број радника је 150 у првој фази и 150 радника у другој фази.

У завршној фази је решавање имовинско правних односа, према динамици инвеститор ће у првом кварталу ове године обезбедити пројектну документацију и све дозволе за изградњу тако да се почетак изградње очекује у другом кварталу 2022. године.

10. XXXL LESNINA & MOMAX

Компанија послује у области трговине и пословања. Инвестиција се односи на изградњу пословно - трговинског објекта. Вредност инвестиције 15.000.000,00 €.

Инвеститор у свом власништву има земљиште северно од "ЕКО" пумпе које належе на Булевар Николе Тесле.

Површина планираног објекта је око 30.000 м².

Урбанистички пројекат за урбанистичко - архитектонску разраду локације за изградњу пословно - трговинског објекта на Булевару Николе Тесле усвојен је и потврђен 30.01.2019. године. У току 2020. године инвеститор је завршио процес провођења парцелације и уписа у Републички геодетски завод и решио имовинске односе.

Након реализованог објекта у Новом Саду и завршетка радова на објекту у Београду, у 2022. години очекују се активности на прибављању свих неопходних дозвола за изградњу објекта и израда техничке документације. Почетак изградње планиран је за 2023.годину.

11. YOUCHENG

Компанија из Кине,из области аутомобилске индустрије и стратешки добављач компаније „Xingyu“, планира отварање производног постројења у Граду Нишу.

Прва фаза: изнајмљивање дела објекта „Xingyu“ фабрике

Друга фаза: потражња земљишта за реализацију greenfield инвестиције - изградња сопствене фабрике.

Вредност инвестиције 15.000.000,00€, а број нових радних места је до 200.

Канцеларија за локални економски развој ће у 2022. години у потпуности бити укључена и пратити реализацију инвестиције.

12. QUALIS Electronics – SIE

QUALIS Electronics д.о.о. заинтересовано је за изградњу фабрике на greenfield локацији у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије). Са власником бившег инвеститора, фирмом Sumi Rico Јапан инвеститор је сачинио предуговор чиме је потврђена намера за инвестицију у објекат површине 9.253,21 м².

За реализацију инвестиције је неопходно земљиште које је у власништву Града у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије) површине 25.827 м² без накнаде или по повољнијој цени од тржишне како би инвестиција била економски исплатива, а Граду Нишу, са друге стране, донела бенефит кроз новог послодавца који ће обезбедити додатно запошљавање и приходе. Уз земљиште, потребна је и сва недостајућа инфраструктура и дозволе како би се отпочело са изградњом објекта. На седници Градског већа, фебруара 2020. године, усвојен је Закључак којим се наложило Канцеларији за локални економски развој да у сарадњи са инвеститором уради предлог Елабората о отуђењу грађевинског земљишта у јавној својини без обавеза плаћања накнаде, након чега следи евентуално усвајање на Скупштини Града.

Инвеститор се писмом о намерама обратио Градоначелници Ниша, Канцеларији за локални економски развој и надлежној Управи за имовину и одрживи развој а у наредном периоду следи решавање имовинско – правних односа као и подршка реализацији пројекта.

13. БК ТЕСЛА

Инвеститор БК Тесла потписао је са Градом Меморандум о разумевању 23.01.2020. године.

Компанија је изразила заинтересованост за више локација које су у својини Града Ниша. Очекују се даљи кораци у реализацији овог пројекта током 2022. године а Канцеларија за локални економски развој ће пружити сву логистичку подршку.

14. SUPERNOVA

Аустројска компанија која у својини поседује око 31.590м² земљишта на углу Булевара Никола Тесла и Булевара Хероја са Кошара.

Инвеститор је Писмом о намерама изразио заинтересованост да изградњу тржног центра. Вредност инвестиције је процењена на 12 милиона евра а планирано је запошљавање 400 радника, индиректно до 1.000.

Инвеститор је да извршио размену и купио земљиште које је у својини Града Ниша и тако формирао јединствени комплекс.

У складу са Планом генералне регулације израдио урбанистички пројекат са предлогом парцелације који је од стране стручне Комисије за планове усвојен.

Инвеститор је прибавио локацијске услове а у првом кварталу 2022. године се очекује прибављање грађевинске дозволе и пријава радова.

У току другог квартала 2022. године очекује се почетак изградње објекта и недостајуће инфраструктуре.

15. SHINWON/ YURA ELTECH

Канцеларија за локални економски развој координирала и пратила процес исходавања неопходних дозвола за реконструкцију објекта компаније Shinwon која је у току и према динамици биће завршена у првој половини 2022. године. Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду, посредује у процедури добијања решења о одређивању кућног броја у Републичком геодетском заводу, измени урбанистичког плана као и свих осталих текућих питања.

4.3.5. Потенцијалне инвестиције

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој константно преговарају са више потенцијалних инвеститора који разматрају Ниш као место за реализацију свог улагања. Набројаћемо само неке од њих: СТР INVEST (Чешка – Холандија), чешко-белгијска компанија, DT TECHNOLOGY GROUP, Турска, потенцијални инвеститори из Француске, Италије, Египта, Чешке, Аустрија, Немачке, затим аустријска компанија HERZ Feniks, YUGOIMPEX, Србија, EBV electronic, USA, ZHONG YING, Кина, С - AUTO, Кина, HAITIAN, Кина, JORIS IDE, Енглеска, Холандија, ROKA REFRACTORY, Грчка, MOENRINGER, Немачка, BENLIAN FOODS, CHERVON – AUTO, Кина и други.

5. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Одлуком о буџету Града Ниша за 2022. годину ("Службени лист Града Ниша", број 124/2021), Финансијским планом за реализацију свих мера и активности планирана су средства у буџету Града Ниша.

За реализацију мера предвиђена су следећа средства:

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 394, економска класификација 454 - "субвенције приватним предузећима", планирана су средства у износу од 11.000.000,00 динара, с тим што је за реализацију пренетих обавеза из 2021.године резервисано 900.000,00 динара, тако да планирана средства за меру 4.1.1.1. износе 5.100.000,00 динара а за меру 4.1.1.2. износе 5.000.000,00 динара. Град Ниш задржава право да у току реализације Програма врши прераспodelу средстава предвиђених за реализацију наведених мера, у случају недовољног односно повећаног интересовања по мерама, на основу Решења Градоначелника, у оквиру средстава предвиђених буџетом Града Ниша а на предлог Канцеларије за локални економски развој.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, позиција 368, економска класификација 424 – „специјализоване услуге“, планирана су средства у износу од 2.687.000,00 динара за реализацију Форума напредних технологија.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 397; економска класификација 464 - Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 15.000.000,00 динара.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2022. ГОДИНУ

Преглед очекиваних ефеката по мерама:

6.1. Подстицање конкурентности

6.1.1. Мера подршке за микро и мала предузећа и предузетнике/стартап тимове у виду државне помоћи мале вредности имаће ефекте на унапређење конкурентности кроз:

- унапређење пословања и развој нових производа,
- увођење иновативности у процес производње,

6.1.2. Организацијом 6. Форума напредних технологија вршиће се повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија. Ствариће се услови за успостављање ланаца снабдевача великих, присутних компанија у Нишу и сектора ММСПП-а у циљу подстицања конкурентности, привлачења нових инвестиција и отварања нових радних места, као и промоције града и региона и јачање овог сектора као конкурентног и перспективног дела привреде.

6.1.3. Доделом награда најуспешнијим компанијама вршиће се промоција предузетништва и најуспешнијих фирми које послују у нашем граду, уз напомену да се награде додељују на основу званичних података, као и на основу предлога релевантних институција и удружења.

6.1.4. Промоцијом расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања вршиће се подршка економском развоју путем широког спектра услуга. КЛЕР ће пружати стручну помоћ у промовисању мере.

6.1.5. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша- унапређење туристичке инфраструктуре и објеката у циљу унапређења конкурентности града у области туристичких дестинација и повећања туристичког промета.

6.1.6. Подстицање развоја пољопривреде - модернизација пољопривредне производње и јачање производне конкурентности, повећање квалитета производње, увођење нових технологија и иновација, очување производње традиционалних производа...

6.1.7. Нефинансијска подршка почетницима у пословању, коју спроводи Акредитована Регионална развојна агенција Југ, кроз пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг, унапредиће потенцијале привредника и допринеће постизању бољих пословних резултата.

6.2. Подстицање запошљавања

Реализацијом ове мере биће омогућен пораст броја (само)запослених лица, броја лица са успешно положеним стручним и приправничким испитом оспособљеним за посао, броја новозапослених након истека субвенција, као и запошљавање особа са инвалидитетом под посебним условима.

6.3. Привлачење инвестиција

6.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша – константнаподршка

заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом у циљу отварања нових радних места.

6.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак резмене непокретности - КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру у циљу изградње објеката којима се унапређује локални економски развој и у циљу повећања запошљавања.

6.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања - биће дефинисани све врсте подстицаја, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности.

6.3.4. Инфраструктурно опремање локација за реализацију инвестиција – унапредиће се примарна и секундарна инфраструктура и приступ локацијама у циљу повећања конкурентности локација и побољшања услова пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

6.3.5. Промоцијом привредних потенцијала повећаће се број заинтересованих инвеститора за улагања на територији града.

Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2022. годину објавити у "Службеном листу Града Ниша".

Број:
У Нишу,

године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

др Бобан Цунић